

Q2
2020
Delårsregnskap

Innhold

04 HOVEDTALL

06 NØKKELTALL

08 OM SPAREBANKEN TELEMARSK

11 TILBAKEBLIKK FOR ANDRE KVARTAL 2020

13 STYRETS BERETNING

20 RESULTATREGNSKAP

21 BALANSE

22 ENDRING I EGENKAPITAL

24 KONTANTSTRØMOPPSTILLING

25 RESULTAT OG NØKKELTALL PER KVARTAL

27 NOTER TIL REGNSKAPET

49 ERKLÆRING FRA STYRET OG ADMINISTRERENDE BANKSJEF

50 REVISJONSBERETNING

Hovedtall

Konsern	Q2 2020		Q2 2019		Per Q2 2020		Per Q2 2019		2019	
	mnok	% ¹⁾	mnok	% ¹⁾	mnok	% ¹⁾	mnok	% ¹⁾	mnok	% ¹⁾
Resultatsammendrag										
Netto renteinntekter	99	1,42 %	104	1,66 %	213	1,56 %	206	1,67 %	434	1,71 %
Netto provisjons- og andre inntekter	68	0,97 %	61	0,97 %	127	0,93 %	116	0,94 %	247	0,97 %
Netto resultat fra finansielle investeringer	29	0,42 %	24	0,39 %	45	0,33 %	71	0,57 %	86	0,34 %
Sum netto inntekter	195	2,81 %	189	3,02 %	384	2,81 %	393	3,18 %	767	3,02 %
Sum driftskostnader	79	1,14 %	78	1,26 %	164	1,20 %	162	1,31 %	330	1,30 %
Resultat før tap og skatt	116	1,68 %	110	1,76 %	220	1,61 %	231	1,87 %	437	1,72 %
Tap på utlån og garantier	14	0,20 %	5	0,08 %	39	0,28 %	8	0,07 %	13	0,05 %
Resultat før skatt	103	1,48 %	105	1,68 %	181	1,33 %	223	1,80 %	424	1,67 %
Skattekostnad	20	0,29 %	22	0,35 %	34	0,25 %	40	0,33 %	85	0,33 %
Resultat før øvrige resultatposter	82	1,19 %	83	1,33 %	147	1,08 %	183	1,48 %	339	1,33 %
Sum andre inntekter og kostnader ført mot egenkapitalen	3	0,04 %	-1	-0,01 %	6	0,04 %	-2	-0,01 %	-10	-0,04 %
Totalresultat	85	1,23 %	82	1,32 %	154	1,12 %	181	1,47 %	329	1,29 %
Renter hybridkapital (fondsobligasjon)	1	0,01 %	1	0,01 %	3	0,02 %	2	0,01 %	4	0,01 %
Resultat etter skatt inkl renter hybridkapital	84	1,21 %	82	1,30 %	151	1,11 %	180	1,45 %	325	1,28 %

1) Beregnet i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital

147 mnok

Resultat etter skatt

8,5 %

Egenkapitalavkastning

17,2 %

Ren kjernekapitaldekning

Nøkkeltall

Konsern

Beløp i mnok	Per Q2 2020	Per Q2 2019	2019
Lønnsomhet			
Egenkapitalavkastning ²⁾	8,5 %	11,4 %	10,3 %
Kostnadsprosent (konsern) ²⁾	42,7 %	41,2 %	43,1 %
Kostnadsprosent (morbank) ²⁾	40,7 %	38,9 %	40,9 %
Balansetall			
Brutto utlån til kunder inkl. overføring til kredittforetak ²⁾	35 185	31 468	32 570
Brutto utlån til kunder på balansen	24 729	22 006	22 743
Utlån overført til kredittforetak	10 456	9 462	9 827
Utlånsvekst inkludert overføring til kredittforetak siste 12 mnd ²⁾	11,8 %	6,4 %	6,3 %
Utlån overført til kredittforetak i % av brutto utlån ²⁾	29,7 %	30,1 %	30,2 %
Innskudd fra kunder	18 014	15 824	16 088
Innskuddsvekst siste 12 mnd ²⁾	13,8 %	5,0 %	6,9 %
Innskuddsdekning på balansen ²⁾	72,8 %	71,9 %	70,7 %
Innskuddsdekning inkludert kredittforetak ²⁾	51,2 %	50,3 %	49,4 %
Likvidetsreservekrav LCR (morbank)	149 %	128 %	141 %
Forvaltningkapital	28 687	25 360	26 252
Forvaltningkapital inkludert kredittforetak ²⁾	39 143	34 822	36 079
Vekst i forvaltningkapital inkludert kredittforetak siste 12 mnd ²⁾	12,4 %	4,9 %	7,0 %
Egenkapital ekskludert hybridkapital	3 477	3 249	3 395
Tap og mislighold i % av brutto utlån			
Tapsprosent utlån ²⁾	0,16 %	0,04 %	0,06 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån ²⁾	0,42 %	0,53 %	0,53 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån ²⁾	0,34 %	0,41 %	0,33 %
Tapsavsetning i % av brutto utlån ²⁾	0,65 %	0,56 %	0,53 %
Soliditet			
Ren kjernekapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)	17,2 %	16,5 %	18,0 %
Kjernekapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)	18,1 %	17,4 %	19,0 %
Kapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)	19,8 %	19,2 %	20,9 %
Uvektet kjernekapitadekning (LR) (forholdsmessig konsolidert)	8,0 %	8,4 %	8,4 %
Ansvarlig kapital (forholdsmessig konsolidert)	3 766	3 551	3 634
Risikovektet balanse (forholdsmessig konsolidert)	19 035	18 496	17 419

Nøkkeltall

Konsern

Beløp i mnok	Per Q2 2020	Per Q2 2019	2019
Ren kjernekapitaldekning (morbank)	17,6 %	18,2 %	18,5 %
Kjernekapitaldekning (morbank)	18,2 %	18,9 %	19,2 %
Kapitaldekning (morbank)	19,8 %	20,8 %	21,0 %
Uvektet kjernekapitaldekning (LR) (morbank)	9,6 %	10,0 %	10,1 %
Ansvarlig kapital (morbank)	3 032	2 810	2 914
Risikovektet balanse (morbank)	15 275	13 541	13 887
Kontor og bemanning			
Antall kontor	7	7	7
Antall årsverk	174,9	175,4	178,0
herav morbank	146,9	146,9	148,0
Antall ansatte	182	184	186
herav morbank	154	154	154
Egenkapitalbevis			
EK-bevisbrøk	48,1 %	49,0 %	49,0 %
Børskurs (nok)	128,00	117,50	130,00
Børsverdi (mnok)	1 395	1 281	1 417
Bokført egenkapital per EK-bevis (nok) (konsern) ²⁾	153,38	146,19	152,74
Bokført egenkapital per EK-bevis (nok) (morbank) ²⁾	146,22	140,10	146,06
Resultat per EK-bevis (nok) (konsern) ²⁾	6,50	8,18	15,14
Resultat per EK-bevis (nok) (morbank) ²⁾	5,85	7,92	14,42
Utbetalt utbytte per EK-bevis (nok) ³⁾			5,80
Pris/resultat per EK-bevis (konsern) ²⁾	9,79x	7,12x	8,59x
Pris/bokført egenkapital (konsern) ²⁾	0,83x	0,80x	0,85x

2) Definert som alternative resultatmål (APM) – se vedlegg til kvartalsrapporten

3) Utbytte for 2019 ble vedtatt redusert på ordinært representantskapsmøte 26. mars. Redusert utbytte med 25% fra 7.80 nok per EK bevis til 5,80 nok per EK bevis. Årsregnskapet og Q4 2019 regnskapet er ikke omarbeidet.

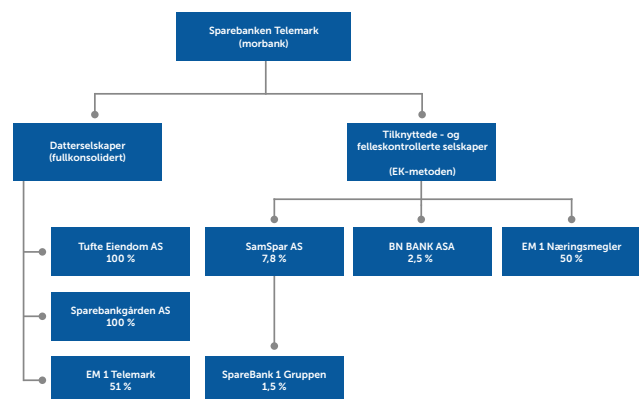

OM SPAREBANK 1 TELEMARSK

Sparebanken Telemark med markedsnavn SpareBank 1 Telemark har som visjon å være Banken for Telemark og telemarkinger. Markedsområdet er Telemark, men også utflyttede telemarkinger. Sparebanken Telemark har sin forretningsadresse i Storgata 117, Porsgrunn i tillegg til kontorer i Skien, Bamble, Nome, Bø og Notodden. EiendomsMegler 1 Telemark er samlokalisert på bankens kontorer i Porsgrunn, Skien, Nome, Notodden og Bø .

Konsernet Sparebanken Telemark består av morbanken og tre datterselskaper: Tufte Eiendom AS (100 %), Sparebankgården AS (100 %) og EiendomsMegler 1 Telemark AS (51 %).

I tillegg har banken tre tilknyttede/felleskontrollerte selskaper (TS/FKV): SamSpar AS (7,8 %), BN Bank ASA (2,5 %) og EiendomsMegler 1 Næringsmegling AS (50 %).

Om banken

Sparebanken Telemark skal være en attraktiv, lønnsom og solid sparebank. Dette skal vi nå gjennom et fullsortimenttilbud av bank- og forsikringsprodukter, og -tjenester. Kundene skal oppleve at vi er den beste banken på nærhet i alle kanaler, med lokal forankring, forståelse av kundes behov, høy kompetanse og god kommunikasjon hos våre rådgivere. Dette vil gi oss stor tillit blant våre kunder, samarbeidspartnere og kolleger. Som lokal sparebank handler vår strategi om hvordan vi skal skape verdier for våre kunder, eiere og ansatte. Dette skal skje gjennom bærekraftige handlinger og med akseptabel risiko. Gjennom lønnsom vekst og god soliditet

gir det oss gode muligheter til å nå våre mål samtidig som det gjør oss rustet til å møte utfordringer som måtte komme. Som samfunnsinstitusjon er vi med på å skape verdier som er betydelig større enn bankens regnskapsmessig resultat, og som har betydning for lokalsamfunnenes utvikling. Lokal tilstedeværelse og kredittgivning i gode og dårlige tider sikrer stabil utvikling av samfunnet. Gjennom våre to sparebankstiftelser vil en stor andel av bankens resultater føres tilbake til lokalsamfunnene i form av gaver til allmenntilgode formål.

Våre strategiske mål er:

- egenkapitalavkastning på over 9 %,
- ren kjernekapitaldekning på over 16 % og
- utbytte på minimum 50 %.

For å nå bankens strategiske mål er det definert seks strategiske fokusområder. Disse er:

- Gode kundeopplevelser gjennom at vi er til stede for kunden når de trenger oss.
- Fokus på kultur og ledelse slik at vi kan skape verdier gjennom endringsvillige medarbeidere.
- God lønnsomhet og soliditet.
- Effektiv verdikjede.
- Blant Norges beste banker på lansering av nye produkter og verdikjeder slik at vi kan realisere økonomiske gevinster.
- Bidra til bærekraftig utvikling i våre markedsområder.

Ved utgangen av 2019 har banken om lag:

- 53.000 personkunder,
- 5.000 bedriftskunder,
- 32.000 forsikringskunder og
- 1.300 lag/foreninger.

Gjennom denne kundebasen er banken regionens ledende bank og største private bidragsyter til næringsutvikling og allmenntilgode formål i samspill med sparebankstiftelsene.

Telemark ble fra 1. januar 2020 en del av det nye fylket Vestfold og Telemark. Vi ønsker fremdeles å være banken for telemarkinger med den historie og verdier som ligger i dette begrepet, men er nysgjerrige på hva fremtiden kan bringe i vår nye region.

Visjon

Banken for Telemark og telemarkinger

Med visjonen mener vi at:

- Vi gjør vårt ytterste for at kundene våre når sine mål og drømmer.
- Vårt sterke samfunnsengasjement bidrar til å gjøre Telemark til et enda bedre sted å bo.
- Vi tiltrekker oss og beholder telemarkinger som har flyttet ut, og gir dem et «hjemsted» når det gjelder finansielle tjenester.
- Hver enkelt medarbeider bidrar hver eneste dag til at kunder og kolleger får en bedre hverdag.

Verdier

Bevisst

Skape verdier med fokus på bærekraftige beslutninger med omtanke for miljø og samfunn, kunder, eiere og medarbeidere. Vise adferd og profesjonalitet som er tillitvekkende, ærlig og i samsvar med våre etiske retningslinjer.

Være solide i alt vi gjør. Si ja når det er riktig og nei når det er nødvendig!

Ambisiøs

Være fysisk til stede og samtidig best på digitale løsninger. Være nytenkende og fremoverlent, tørre å være annerledes og utgjøre en forskjell. Det umulige kan skje, utfordringer skal friste. Vi skal videre - alltid videre!

Engasjert

Vise initiativ, arbeidsglede og entusiasme, gi god individuell rådgivning og være aktivt til stede i samfunnet. Jobbe sammen og genuint være opptatt av å gjøre hverandre gode. Vårt engasjement skal være med på å bidra til et bedre liv i vår region!

Stolt

Føle stolthet over eget arbeid og organisasjon, være en lagspiller både internt og eksternt. Ivareta rollen og plassen banken har i samfunnet. Være brobygger og realisere drømmer.

Vise respekt for vår historie, være ydmyke for det bestående og nysgjerrige på fremtiden!

Tilbakeblikk for andre kvartal 2020

APRIL

Hjemmekontor

Nedstengingen av samfunnet har hatt stor påvirkning på samfunnet. Hos oss i banken opplevde vi at koronakrisen hadde liten påvirkning for den daglige driften. De fleste ansatte flyttet seg til hjemmekontor, og servet kunder og andre derfra. Størst endring ble det for våre kundemottak, som ble stengt helt frem til 18. mai.

Koronafond fra stiftelsene

SparebankStiftelsen Telemark - Holla & Lunde og SpareBankstiftelsen Telemark - Grenland kom med en hjelpende hånd til frivillige lag og organisasjoner i Telemark. Til sammen etablerte de hvert sitt koronafond, på totalt 5 millioner kroner.

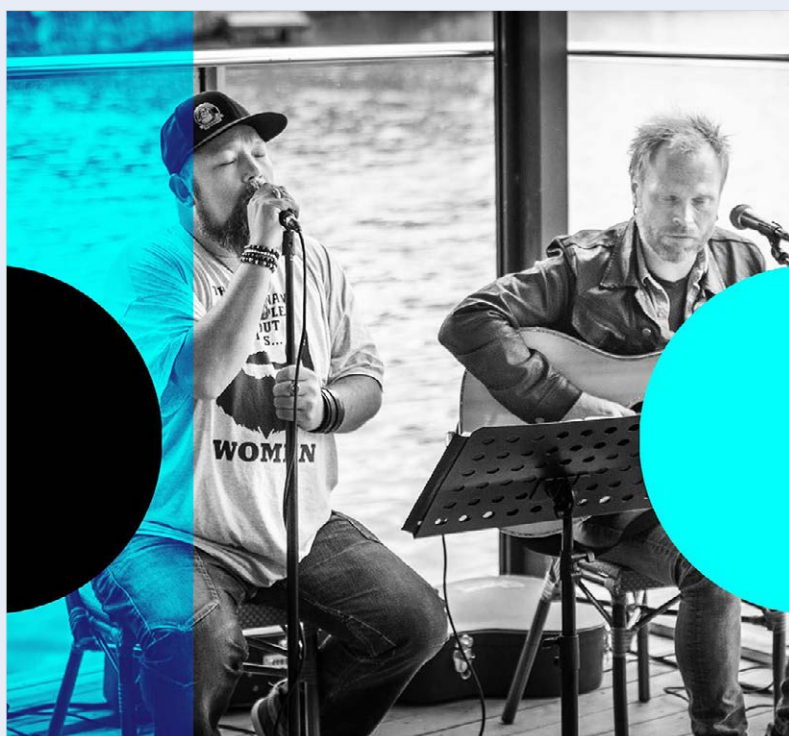
Spleis med gave fra banken

I april kunne idrettslag, klubber, foreninger, arrangementer, ja, det meste av organisasjoner som på en eller annen måte var og er berørt av Korona-situasjonen konkurrere om 10.000 kroner. Pengene ble satt inn på en Spleis de selv hadde opprettet på spleis.no. Vi ønsket med dette å bidra litt ekstra i samfunnsdugnaden til aktiviteter og prosjekter som skaper glede og engasjement i lokalmiljøet. Totalt delte vi ut 50 000 kroner til Spleiser i vårt markedsområde.

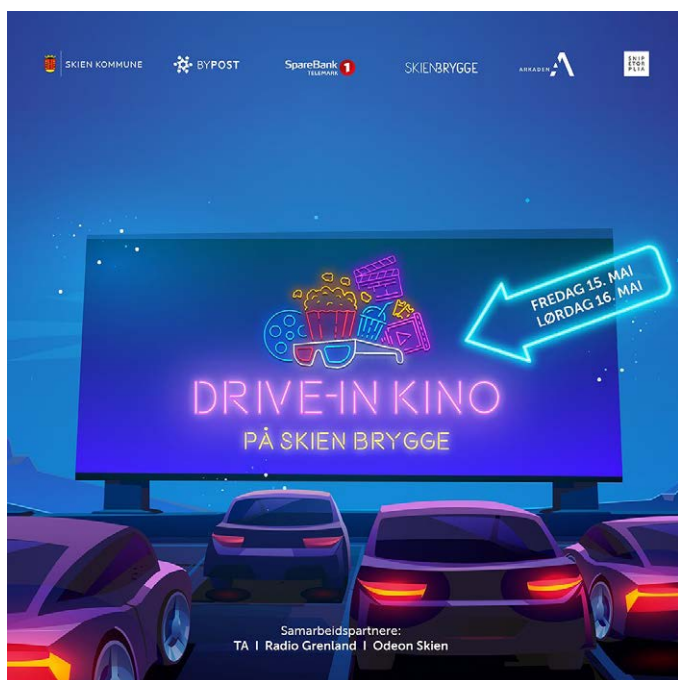

Streamingkonserter som følge av tomme kulturhus

Banken gikk inn med direkte støtte til livestreaming fra Parkbiografen. Band og artister sto alene i lokalene, Konserter ble avholdt med blant annet Paal Jensen, Powerage-AC/DC-tribute, The Norwegian Soulband, operakveld med Arild Bakke, Jakob Christian Zethner og Jostein Fahre og John Olav Hovde. Vi oppfatter arrangementene som positivt, morsomt og trygt tilbud for både publikum og musikere. Prosjektet ga Grenlandsbefolkningen gode konsertopplevelser hjemme i sin egen stue, i tillegg til å støtte opp om en bransje som har tilnærmet ingen aktivitet under nedstegningen av samfunnet som følge av viruset.

MAI

Nullrente i sentralbanken:

Norges Bank senket 7. mai 2020 styringsrenten til 0 prosent, og varslet at renten mest sannsynlig vil bli liggende på 0 i flere år. Bakgrunnen for at renten senkes er det doble sjokket til norsk økonomi, med både koronapandemi og oljeprisfall. SpareBank 1 Telemark reduserte renten tilsvarende markedet. Med tidligere reduksjoner inkludert, har renten totalt blitt redusert med inntil 1,25 prosentpoeng i 2020.

SpareBank 1 klatrer 65 plasser

SpareBank 1 klatrer med 5,9 kundetilfredshetspoeng, og bykser dermed fra fjorårets 85. plass til en 20. plass i årets barometer. Norsk Kundebarometer er et forskningsprosjekt ved Handelshøyskolen BI som årlig måler tilfredshet og lojalitet blant norske forbrukere. Kundene får muligheten til å si hva de mener om bedrifter de kjøper varer og tjenester fra.

Drive-in kino på Skien Brygge

Fordelt på fire visninger fredag og lørdag ble det vist kinofilmer for publikum i alle aldre. Det ble vist et utvalg familiefilmer på dagtid, og misikaler og action for de voksne tilskuerne på kveldstid. Arrangementet var en stor suksess. Strenge smitteverntregler ble fulgt, alle ankom i bil og fikk ikke forlate bilen under fremvisningen.

JUNI

Store Skumle Moby Dick - Uteteater

Vi kjøpte to forestillinger og inviterte de yngste kundene som våre gjester på uteteateret i Brekkeparken. Store Skumle Moby Dick er et humoreventyr for barn mellom 5 og 10 år. Barna ble invitert på en spennende reise dypt under havet, langt inni hjertet. Som publikum fikk barna en ekstra dimensjon til historiefortellingen ved at de fikk sitte i en båt, kano eller jolle under hele ekspedisjonen.

ODD - Banken fyller opp stadion

Som følge av koronakrisen ble første eliteseriekamp spilt senere enn vanlig, og med nesten tom tribune. For å støtte opp om sviktende billettinntekter fikk publikum anledning til å kjøpe seg en pappfigur med eget ansikt og plassere på tribunen. Supportere i papp skulle gi en følelse av liv på tribunen på tross av korona-situasjonen. «Den 12. spiller» fra banken ble naturligvis adm. banksjef Per Halvorsen. Han nøyde seg ikke med kun en plass, han kjøpte 1000!

Styrets beretning

Hovedtrekk hittil i 2020

- Ordinært resultat etter skatt 147 (183¹) mnok
- Vekst i utlån 11,8 (6,4) % og i innskudd 13,8 (5,0) % siste 12 måneder og vekst i utlån på 8,0 (2,7) % og innskudd 12,0 (5,1) % hittil i år
- Resultat per egenkapitalbevis 6,50 (8,18) nok
- Avkastning på egenkapital 8,5 (11,4) %
- Ren kjernekapitaldekning² 17,2 (16,5) %
- Netto renteinntekter inkl. provisjonsinntekter fra kredittforetak 242 (242) mnok
- Tap på utlån og garantier 39 (8) mnok
- Avkastning på finansielle investeringer på 45 (71) mnok herav gevinst på 26 (36) mnok fra salg av personrisikoprodukter (Fremtind transaksjon) til Fremtind Forsikring AS

Hovedtrekk i andre kvartal 2020

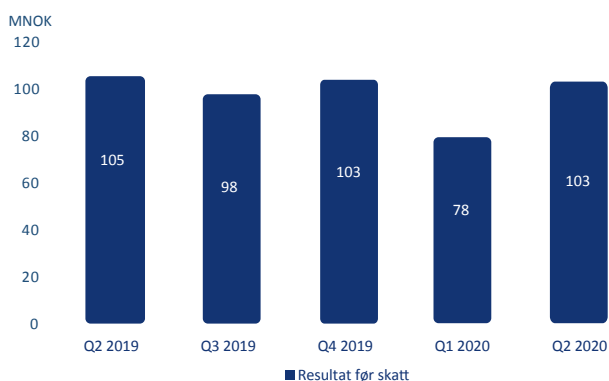
- Ordinært resultat etter skatt 82 (83) mnok
- Utlånsvekst i kvartalet på 3,7 (2,0) %
- Innskuddsvekst i kvartalet 9,0 (5,4) %
- Svekkede rentemarginer som følge av to rentenedganger på utlån i inneværende kvartal med effekt fra april og mai. Rentenedgangen på innskudd kom først ultimo mai og medio juni
- Stabile driftskostnader 79 (78) mnok
- Økte tapsavsetninger 14 (4) mnok

Resultat

Etterfølgende kommentarer og tallstørrelser refererer seg til konsernet dersom annet ikke fremgår.

Konsernet Sparebanken Telemark oppnådde et resultat før skatt på 181 (223) mnok, og et resultat etter skatt på 147 (183) mnok per andre kvartal 2020. Dette ga en egenkapitalavkastning for konsernet på 8,5 (11,4) %. Konsernets resultat påvirkes av koronakrisen gjennom lavere rentemarginer, redusert resultat fra finansielle investeringer og nedskrivninger på utlånsporteføljen.

Figur 1 Kvartalsvis resultat før skatt

Tilsvarende resultat for morbanken ble 166 (215) mnok, mens resultat etter skatt ble 133 (176) mnok. Dette ga en egenkapitalavkastning for morbanken på 8,0 (11,5) %.

God innskudds- og utlånsvekst, men gjennomførte rentendringene på utlån tidligere enn innskudd (april/mai på utlån og mai/juni på innskudd) gir midlertidig lavere margin og svekket rentenetto for første halvår.

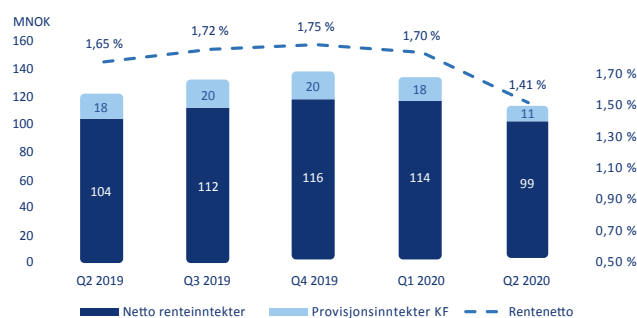
Netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetak

Samlede netto renteinntekter inkludert provisjonsinntekter fra kredittforetak var 242 (242), som er på samme nivå som i fjor.

Netto renteinntekter ekskl. provisjonsinntekter fra kredittforetak var på 213 (206) mnok, mens renteinntekter fra lån overført til kredittforetak som regnskapsføres som provisjonsinntekter utgjorde 29 (36) mnok.

Konsernets rentemargin er svekket i kvartalet og rentenettoen ble 0,11 %-poeng lavere enn for samme periode i 2019. Rentenetto per utgangen av kvartalet var 1,54 (1,65) % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Figur 2 Kvartalsvis netto renteinntekter inkl. provisjonsinntekter fra kredittforetak

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter ekskl. provisjonsinntekter fra kredittforetak økte med 16 mnok (20,9 %) sammenlignet med 2019 og utgjorde 97 (81) mnok hvorav gevinst ved salg av to av bankens fritidseiendommer utgjorde 7,0 mnok. Resten av økningen på andre inntekter tilskrives økte inntekter pga høy aktivitet i mai og juni hos EiendomsMegler 1 Telemark AS.

1 Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt

2 Forholdsmessig konsolidert finansforetak, se note 4. Inkl. resultat hittil i år justert for forventet utbytte

Figur 3 Kvartalsvis provisjons- og andre inntekter

Netto resultat fra finansielle investeringer

Netto inntekter fra finansielle investeringer utgjorde 45 (71) mnok herav netto resultat fra eierinteresser på 30 (57) mnok.

Inntektsreduksjon fra eierinteresser skyldes lavere ordinært resultat i SpareBank 1 Gruppen AS for 2020, samt Fremtind transaksjonen i 2019 (36 mnok) som oppveies til dels av gevinsten ved utfisjonering av personrisikoproduktene i 2020 (26 mnok).

Figur 4 Kvartalsvis netto resultat fra finansielle investeringer

SpareBank 1 Gruppen AS fikk et resultat etter skatt på 21 (1.287) mnok for første halvår. Resultatet for første halvår er fortsatt preget av koronakrisen, men inntektsføring av tidligere avsatte kostnader knyttet til reiseforsikring (reassurandørs andel) bedrer resultatet i inneværende kvartal. Dette i tillegg til bedring i finansresultatet gjør at det negative resultatet fremlagt for første kvartal er reversert, og det rapporteres om marginalt positivt resultat på 21 mnok for første halvår. Konsernets andel av resultatet fra SpareBank 1 Gruppen utgjør 0,3 mnok.

Resultateffekten av overføringen av personrisiko-produktene fra SpareBank 1 Forsikring AS til Fremtind Forsikring AS utgjør totalt ca 1,7 mrd nok og er inntektsført i forrige kvartal. Konsernets andel av denne fisjonsgevinsten er på ca. 26 mnok.

BN Bank ASA rapporterer resultat som forventet i for første halvår med et resultat etter skatt på 150 (152) mnok. BN Bank

ASA rapporterer om god utlåns- og innskuddsvekst, men reduserte marginer både på innskudd og utlån bidrar negativt i tillegg til økte tapsavsetninger med en kostnadsføring på 61 (19) mnok som følge av korona. Bankens andel av BN Banks resultat per utgangen av året er 3,8 mnok som er på samme nivå som i fjor.

Netto resultat fra andre finansielle investeringer var 1,1 mnok mot 3,4 mnok i 2019. Bedringen i finansmarkedet i andre kvartal gjør at negative resultat fra første kvartal i sin helhet er reversert.

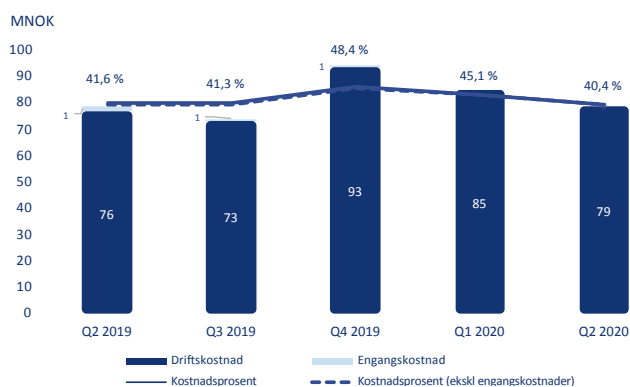
Helgeland Sparebank har inngått intensjonsavtale om å bli en SpareBank 1 bank, og avtalen ble klarert av Konkurransetilsynet 19. juni 2020

Den 18. mars inngikk Helgeland Sparebank intensjonsavtale om å bli en SpareBank 1-bank. Helgeland Sparebank kjøper 3 % i SamSpar-selskapene Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. Transaksjonen er verdsatt til 150 mnok. Sparebanken Telemark vil i transaksjonen selge 0,3 % av sine aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA for 14,4 mnok. Sparebanken Telemark vil etter dette ha en eierandel på 7,53 % i Samarbeidende Sparebanker AS og 13,01 % i Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. Dette gir en indirekte eierandel på 1,47 % i SpareBank 1 Gruppen AS og 2,34 % i SpareBank 1 Utvikling DA. Gevinst fra transaksjonen er beregnet til ca. 11 mnok. Endelig tidspunkt for gjennomføring av transaksjonen forventes å være våren 2021.

Driftskostnader

Totale driftskostnader utgjorde 164 (162) mnok. Kostnadene viser en marginal økning på 2,1 mnok i forhold til samme periode i fjor, og skyldes i sin helhet økte kostnader hos EiendomsMegler 1 Telemark AS som følge av økt aktivitet spesielt i andre kvartal. Driftskostnader i morbanken er 2,1 mnok lavere enn for samme periode i 2019.

Figur 5 Kvartalsvis driftskostnader

Driftskostnader i prosent av totale driftsinntekter ble 42,7 (41,2) %. Tilsvarende nøkkeltall for morbanken var 40,7 (38,9) %.

Tap på utlån og garantier

Balansførte tapsavsetning på utlån og forpliktelser per utgangen av kvartalet var 160 (124) mnok som er en økning på 38 mnok fra årsskiftet, og en tapskostnad på 39 (8) mnok per andre kvartal. Økte tapskostnader i andre kvartal skyldes i all hovedsak individuelle tapsavsetninger, utlånsvekst og positiv migrering mellom trinnene.

Den store økonomiske usikkerheten som oppstod i mars som følge av korona-epidemien vurderes som noe redusert ved utgangen av dette kvartalet, men til tross for forbedringer i de makroøkonomiske forholdene hersker det fortsatt stor usikkerhet om utvikling i koronasituasjonen. Sannsynlighetsvektingen av makrosenarioer er derfor holdt uendret ved utgangen av kvartalet. I første kvartal ble sannsynligheten for nedsidescenario økt fra 10 til 15 % og forventet scenario ble redusert tilsvarende. Effekten av denne endringer er 11 mnok i økte tapsavsetninger tilsvarende som i første kvartal.

Konsernets utlån og forpliktelser er gruppert i tre grupper; trinn 1, trinn 2 og trinn 3.

Trinn 1 benyttes for utlån og forpliktelser som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for 12 måneders forventet tap.

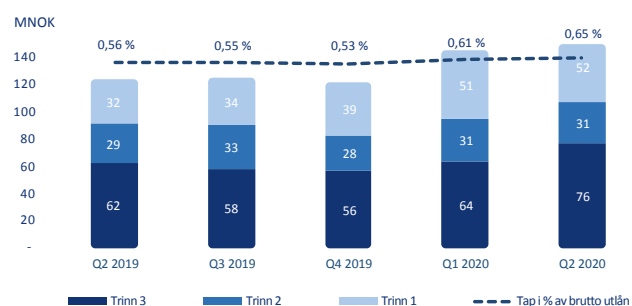
Trinn 2 benyttes for utlån og forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, men hvor det ikke er inntruffet kreditttap på balansedato. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Trinn 3 benyttes for utlån og forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er inntruffet kreditttap på balansedato. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for forventet tap over levetiden. Dette er eiendeler som under regelverk før 01.01.18 ble definert som misligholdte/ tapsutsatte eller individuelt nedskrevne.

Brutto utlån og forpliktelser definert som trinn 3 utgjorde 188 (158) mnok per 30.06.20. Dette tilsvarte 0,8 (0,7) % av brutto utlån. Se note 5 og 7 for nærmere spesifikasjon.

Netto eksponering på de ulike trinnene fordelt seg som følger:

Figur 6 Kvartalsvis tapsavsetninger på utlån og forpliktelser

Styret har lagt vekt på at banken skal ha en moderat risikoprofil på kredittrisiko, og har historisk hatt lave tap på utlån og garantier.

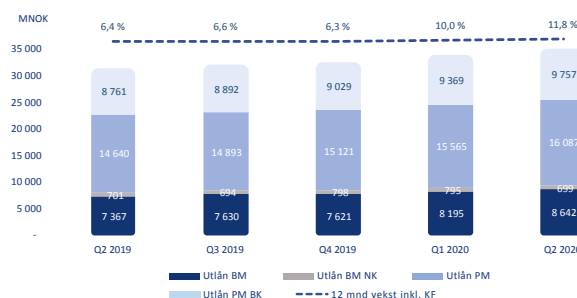
Balanse og soliditet

Konsernets forvaltningskapital inkludert lån over-ført til kredittforetak var 39.143 (34.822) mnok ved utgangen av kvartalet, en økning på 4.321 mnok eller 12,4 % målt mot 2019. Konsernets forvaltningskapital var 28.687 (25.360) mnok, en økning på 3.327 mnok tilsvarende 13,1 %.

Utlån

Samlede utlån før overføring av lån til kredittforetak var 35.185 (31.468) mnok, en økning på 11,8 (6,4) % siste 12 måneder. Samlede utlån etter overføring til kredittforetak var 24.729 (22.006) mnok. Av konsernets samlede utlån inkludert overføring til kredittforetak utgjorde andelen til bedriftsmarkedet 26,5 % mot 25,6 % for fjoråret. Det har ikke vært vesentlige endringer i bankens kredittrisikoprofil siste kvartalet.

Figur 7 Kvartalsvis utlån fordelt på BM/PM

Utlånsveksten knyttet til fastrentelån var ned 1,9 % sammenlignet mot samme perioden i fjor. Volum per utgangen av kvartalet var 1.593 (1.624) mnok som tilsvarer en reduksjon på 31 mnok.

Personmarkedet

Utlånsporteføljen inkludert lån overført til kredittforetak til personmarkedet var 25.844 (23.401) mnok ved utgangen av kvartalet. Dette ga en 12 måneders vekst på om lag 2.443 (1.260) mnok tilsvarende 10,4 (5,7) %. Banken har hatt høy vekst i personmarkedet for kunder i Telemark og telemarkinger bosatt utenfor Telemark hittil i 2020. I en situasjon med stor usikkerhet om hvordan koronaviruset vil påvirke økonomien på kort og lang sikt er bankens budskap til kundene at vi er der for dem i både gode og onde dager. Gjennom gode selvbetjente løsninger finner vi løsninger for de aller fleste kundene. Hittil i år har det vært et høyere aktivitetsnivå på både inn- og utgående kundedialoger enn tidligere. Vi jobber målbevisst for at dette skal fortsette.

Resultat før tap og skatt fra personmarkedet var på om lag 103 mnok mot 126 mnok i samme periode i 2019. Se note 3 for ytterligere spesifikasjon.

Bedriftsmarkedet

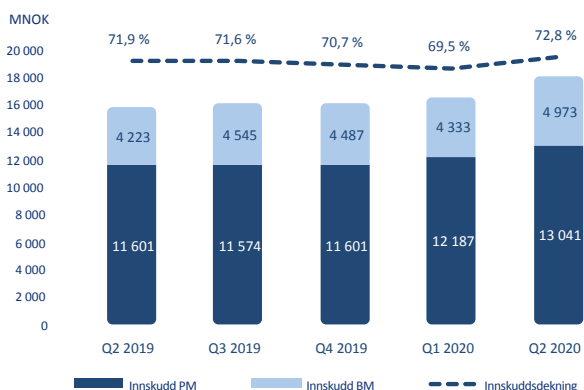
Utlånsporteføljen inkludert lån overført til kredittforetak for bedriftsmarkedet var 9.342 (8.068) mnok ved utgangen av kvartalet. Dette gir en 12 måneders vekst på om lag 1.274 (633) mnok tilsvarende 15,8 (8,5) %. Bedriftsmarkedet har hatt en høy vekst i første halvår.

Resultat før tap og skatt fra bedriftsmarkedet var på 101 mnok mot 98 mnok i samme periode i 2019. Se note 3 for ytterligere spesifisering.

Innskudd

Konsernet hadde per utgangen av kvartalet innskuddsvolum på 18.014 (15.824) mnok, som tilsvarer en 12 måneders vekst på 2.190 (751) mnok eller 13,8 (5,0) %. Innskuddsdekningen etter overføring til kredittforetak var 72,8 (71,9) % og 51,2 (50,3) % før overføring til kredittforetak.

Figur 8 Kvartalsvis innskudd fordelt på BM/PM

Konsernets 10 største innskuddskunder utgjør ca. 5 (5) % av totale innskudd. Innskudd som ikke inngår i garantiordningen utgjorde per utgangen av kvartalet om lag 21 (19) % av konsernets samlede innskudd.

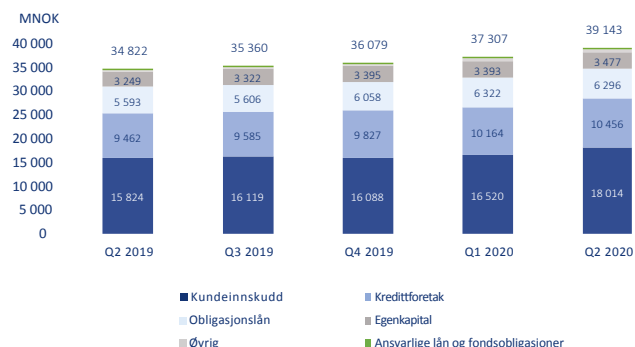
Innskuddsporteføljen er diversifisert og store innskudd er i all hovedsak bundet på 31 dager.

Langsiktig finansiering

Konsernet har en god likviditetssituasjon. 1.083 mnok av gjelden har forfall de neste 12 månedene og vil bli erstattet med ny markedsfinansiering. Banken benyttet seg av F-låns ordningen til Norges Bank i første kvartal, og tok opp et ett års F- lån på 100 mnok med forfall i mars 2021.

Den gjennomsnittlige restløpetiden på gjelden var ved utgangen av kvartalet på 2,7 (2,8) år.

Figur 9 Kvartalsvis balanse for gjeld og egenkapital

Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS var på henholdsvis 9.757 (8.761) mnok og 699 (701) mnok. Samlet overførsel til kredittforetak utgjorde 29,7 (30,1) % av brutto utlån. Overførsel til boligkredittforetaket utgjorde 27,7 (27,8) % av brutto utlån. Banken har hittil i 2020 overført lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS for 728 (349) mnok.

Likviditetsrisiko er redusert gjennom spredning av finansieringen på ulike markeder, kilder og løpetider. Bankens styre har vedtatt en likviditetspolicy som blant annet inneholder beredskapsplaner og stresstester. Det er et mål for banken å holde likviditetsrisikoen på et lavt nivå. Banken har et mål om å kunne opprettholde ordinær drift i minimum 12 måneder uten tilgang på ekstern finansiering i et normalt marked. Per utgangen av kvartalet ligger banken godt over målet.

Styret har hatt et spesielt stort fokus på oppfølging av bankens likviditetsrisiko i første halvår.

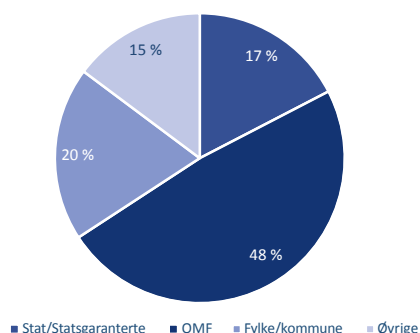
Bakgrunnen for dette var at likviditeten i kapitalmarkedet ble betydelig forverret i midten av mars. I tråd med eksisterende rutiner og rammer på området ble styret holdt løpende orientert av banken. Banken har i hele perioden hatt en god likviditetssituasjon med tilfredsstillende buffere til styrets og myndighetenes krav.

Styret observerer med tilfredshet at de tiltakene som spesielt Norges Bank iverksatte fungerte godt, blant annet med fallende rentedifferanse mellom styrings- og pengemarkedsrenten, samt fallende kredittspreader for obligasjoner.

Rentebærende verdipapirer

Banken har en likviditetsbeholdning bestående av rentebærende verdipapirer på 1.743 (1.219) mnok hvor ca. 60 (80) % er likviditetsportefølje forvaltet av en ekstern kapitalforvalter.

Figur 10 Rentebærende verdipapirer

Gjennomsnittlig kreditturasjon på bankens obligasjonsportefølje var 2,1 (2,3) år. Avkastningen på porteføljen var på 1,6 (2,0) % tilsvarende 11,0 (10,3) mnok.

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler består i all hovedsak av aksjer i allianseselskaper og har bokført verdi på 846 (842) mnok.

Resultatført utbytte på aksjer og egenkapitalbevis var 14 (10) mnok per andre kvartal 2020.

Datterselskaper

Sparebanken Telemark har tre datterselskaper: Tufta Eiendom AS (100 %), Sparebankgården AS (100 %) og EiendomsMegler 1 Telemark AS (51 %). I konsernregnskapet til banken er bankens tre datterselskaper fullt ut konsolidert inn. Resultat fra datterselskapene var 3,7 (3,0) mnok.

Boligmarkedets utvikling i andre kvartal ble svært mye bedre enn forventet. EiendomsMegler 1 Telemark har omsatt 18 % flere eiendommer sammenlignet med samme periode i fjor. Selskapet er Telemarks største meglerforetak og har god utvikling i markedsandeler og driftsresultat.

Tabell 1 Resultat fra datterselskaper

Resultat før skatt ekskl konsernelimineringer (beløp i mnok)	EM1 Telemark		Sparebankgården AS		Tufta Eiendom AS		Totalt datterselskaper	
	Q2 2020	Q2 2019	Q2 2020	Q2 2019	Q2 2020	Q2 2019	Q2 2020	Q2 2019
Driftsinntekter	29,4	23,4	3,0	3,0	0,6	0,6	33,0	27,0
Driftskostnader	26,1	21,6	1,4	1,3	0,4	0,3	27,9	23,3
Finansposter	0,1	0,4	-0,4	-0,4	-0,1	-0,1	-0,3	0,0
Resultat før skatt	3,3	2,3	1,3	1,3	0,2	0,2	4,8	3,8

I morbankens regnskap er aksjer i datterselskap bokført til historisk kost som per utgangen av kvartalet utgjør 29 (29) mnok.

Eierinteresser i tilknyttede selskaper (TS) og felleskontrollerte virksomheter (FKV)

Bokført verdi av aksjer i TS/ FKV utgjorde 270 (232) mnok.

Investeringene i TS/ FKV regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morbank regnskapet. Kostpris på aksjene i de tre selskapene er på 111 (96) mnok.

Tabell 2 Resultatandel fra TS og FKV

Resultat fra eierinteresser (beløp i mnok)	SamSpar AS (SB1 Gruppen AS)		BN Bank ASA		EiendomsMegler 1 Næringsmegler AS		Totalt fra FKV / TS	
	Q2 2020	Q2 2019	Q2 2020	Q2 2019	Q2 2020	Q2 2019	Q2 2020	Q2 2019
Eierandel (direkte/indirekte)	7,8 (1,5)%	7,8 (1,5)%	2,5% 12,3 (2,5)%		50 %	50 %		
Resultat etter skatt	26,3	53,3	3,7	3,8	0,0	-0,2	30,0	56,9

Resultat fra TS og FKV per utgangen av kvartalet er inntektsført med 30 (57) mnok.

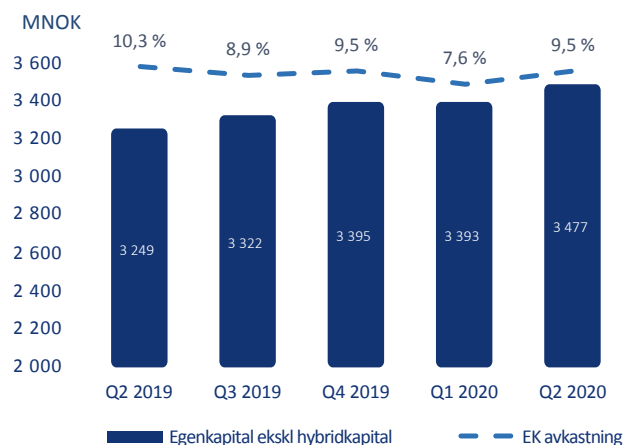
Inntektsført utbytte i morbanken i 2020 fra SpareBank 1 Gruppen på 15,3 (55,6) mnok og 2,6 (0) mnok fra BN Bank ASA. Det har ikke vært utbetalt utbytte fra EM1 Næringsmegler AS ved utgangen av kvartalet.

Egenkapital og soliditet

Konsernets egenkapital ekskl. fondsobligasjon var 3.477 (3.249) mnok.

Egenkapitalavkastningen på resultat før øvrige resultatposter var på 8,5 (11,4) %.

Figur 11 Kvartalsvis egenkapital ekskl. hybridkapital

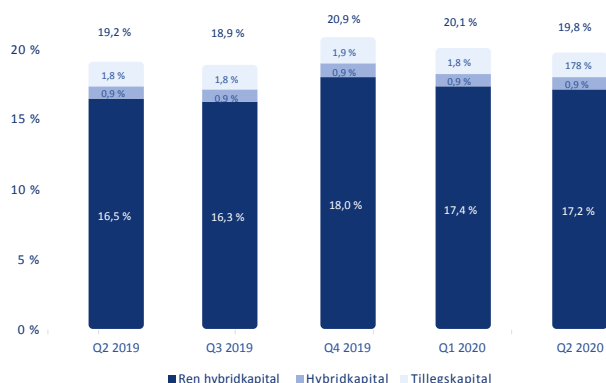

Banken foretar forholdsvis konsolidering for eierandeler i SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, SB1 Kredittkort AS, SB1 Finans Midt Norge AS og BN Bank ASA.

Ved utgangen av kvartalet hadde banken en ren kjernekapitaldekning³ på 17,2 (16,5) %, kjernekapitaldekning på 18,1 (17,4) % og kapitaldekning på 19,8 (19,2) %. Uvektet kjernekapitaldekning (LR) på 8,0 (8,4) %. Sterk vekst i første halvår svekker kapitaldekningen noe sammenlignet med utgangen av året.

3 Forholdsmessig konsolidert

Figur 12 Kvartalsvis kapitaldekning

Tilsvarende tall for morbanken var henholdsvis 17,6 (18,2) %, 18,2 (18,9) % og 19,8 (20,8) %. Uvektet kjernekapitaldekning (LR) utgjorde 9,6 (10,0) %.

Resultatet hittil i år er tillagt den ansvarlige kapitalen justert for forventet utbytte og gaver.

Egenkapitalbevis

Etter beslutning om utdeling av utbytte på kr 5,80 per egenkapitalbevis (totalt 63 mnok) på ordinært representantskapsmøte 26. mars 2020⁴ ble eierbrøken endret fra 49,0 % ved utgangen av 2019 til 48,1 % per andre kvartal 2020.

Banken har ved utgangen av kvartalet 3.136 (3.737) egenkapitalbevisiere. Se note 19 for oversikt over de 20 største egenkapitalbevisiere.

Organisatoriske forhold

Ved utgangen av andre kvartal 2020 hadde konsernet 182 ansatte fordelt på 174,9 årsverk mot 184 ansatte fordelt på 175,4 årsverk på samme tidspunkt i fjor.

Sykefraværet er lavere enn på samme tidspunkt i fjor. Arbeid med sykefravær hadde i 2019 stort fokus, og resulterte i et godt resultat. Med et sykefravær hittil i år på 3,9 (4,7) % som er en reduksjon på 0,8 %-poeng. Nedgangen er et resultat av fokus, oppmerksomhet og systematisk jobb over tid.

Risikostyring kredittrisiko

Kredittrisiko er definert som risiko for tap som følge av at kunder eller andre motparter ikke har evne og/eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser. Kredittrisiko knyttet til utlånsporteføljen er bankens største risikoområde. Alle kreditter besluttes i henhold til bankens bevilgnings-reglement. Overvåking av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Alliansen hvor de enkelte kunder klassifiseres på bakgrunn av betalingsevne,

soliditet og sikkerhet. Se omtale under avsnitt tap på utlån og garantier vedr. beskrivelse av modellen samt note 1 og 2 for ytterligere detaljer.

Utsiktene fremover

I slutten av første kvartal iverksatte norske og andre lands myndigheter omfattende tiltak for å redusere smitterisikoen knyttet til koronaviruset. Tiltakene, som medførte en nedstengning av ulike virksomheter, hadde stor effekt på realøkonomien og savner sidestykke i moderne tid. I følge månedlige nasjonalregnskapstall fikk BNP Fastlands-Norge i mars en nedgang på 6,9 %. BNP for Fastlands-Norge falt også i april med ytterligere 4,7 %. For å redusere økonomiske konsekvenser av krisen har norske myndigheter iverksatt en rekke tiltak. Tiltakene gjorde at man fikk kontroll på utvikling i smittetilfeller, slik at myndighetene har begynt å lette på smitteverntiltakene. Den økonomiske aktiviteten har derfor tatt seg opp igjen. Dette har gjort at arbeidsledigheten totalt sett, målt med NAV, er redusert fra 10,6 % i mars til 4,9 % ved utgangen av juli.

Norske handelspartnere har opplevd en dramatisk nedgang i økonomiene, som direkte vil påvirke eksportrettet næringsvirksomhet. En fortsatt svak krone vil avhjelpe noe av situasjonen. Hvor stor verdifallet i BNP blir avhenger av omfanget og varigheten av smitteverntiltakene, hvor lang tid innhenting tar og om det kommer en ny bølge med smitte. Sistnevnte vil kunne ha betydelig negativ utvikling.

Det er knyttet stor usikkerhet til anslagene på de realøkonomiske konsekvenser på kort og lang sikt. Styret vil derfor understreke at det er knyttet svært stor usikkerhet til styrets vurdering av de økonomiske utsiktene som er beskrevet nedenfor, men vurderingene er gjort med utgangspunkt i styrets beste skjønn basert på tilgjengelig informasjon på det nåværende tidspunkt.

Analysen som banken har gjort viser at Telemark har en annen næringsstruktur enn for eksempel Vestfold, hvor Grenland har en høy andel verdiskapning knyttet til prosessindustri og strømforsyning. Dette er næringer som er primært kapitalintensive og mindre arbeidskraft-intensive. Bedriftene i Grenland er lite eksponert mot oljesektoren, men en del av industrien er eksportrettet. Den svake kronen kan ha bidratt positivt for eksportindustrien, særlig i første kvartal. Den globale nedgangskonjunkturen kan imidlertid påvirke bedriftene negativt gjennom lavere etterspørsel fra våre handelspartnere.

I følge statistikken fra NAV lå arbeidsledigheten i Vestfold og Telemark ved utgangen av juli på 5,0 %, tilsvarende landssnittet. Ledigheten i Grenland ligger noe over snittet for fylket.

4 Ref. omtale vedr endring som følge av skriv fra Finanstilsynet omtalt i Q1 2020 rapport

Eiendom Norges Regionsrapport viser oppgang i boligprisene i de fleste områdene i landet for i juni og for siste 12 måneder. Dette gjelder også for vår region. Boligprisene i Porsgrunn og Skien steg med moderate 0,6 % i juni og med 3,6 % siste år. Aktiviteten i boligmarkedet har vært god i andre kvartal, noe som gjenspeiles i bankens utlansvekst i personkundemarkedet. Banken erfarer at det er relativt få bedrifter i vårt markedsområde som har søkt på lånegarantiordningen, og innvilget lånevolum i banken er på om lag 40 mnok av en tildelt ramme på 190 mnok. Det er videre utbetalt ca. 30 mnok i kontantstøtte fra staten til bedrifter innenfor vårt markedsområde.

Hovedscenariet for styret er at norsk økonomi innhenter seg sakte, men at vi går inn i en lavkonjunktur de nærmeste årene som følge av lavere innenlandsk aktivitet, kombinert med lav oljepris og lav vekst i internasjonal økonomi. Dette vil kunne bety noe lavere fremtidig kredittvekst. I tråd med kapitalmarkedets forventninger, legger styret til grunn at styringsrenten blir liggende på dagens nivå i noe tid fremover. Fortsatt sterk boligprisutvikling kan imidlertid føre til at Norges Bank endrer sin rentebane og setter opp styringsrenten tidligere enn det som i dag er kommunisert.

Styret er av den oppfatning at banken i utgangspunktet har moderat tapsrisiko knyttet til utlån, samtidig som banken har en god soliditet. Styret har per i dag ikke indikasjoner på vesentlig økning av kredittrisiko i utlansporteføljene.

Styret er svært tilfreds med utlansveksten i første halvår, som gjør at banken øker sin markedsandel i både bedrifts- og personkundemarkedet. Veksten forklares med konkurransedyktige vilkår, og ikke minst god tilgjengelighet for våre kunder også i disse usikre tider. Dette vil også være viktig verdidrivere fremover. Styret er usikker på om utlansveksten i første halvår vil fortsette.

Norges Banks sin reduksjon i styringsrenten med påfølgende reduksjon i utlansrentene for privatmarkedet vil alt annet like påvirke bankens netto renteinntekter negativt. Sterk konkurranse påvirker bankens rentemarginer og nye kapitalkrav som er mer gunstige for IRB banker kan forsterke dette bildet.

Bankens langsiktige avkastningsmål er på 9 %, men for 2020 vil sannsynligvis egenkapital-avkastningen ende under dette målet. Styret følger situasjonen nøye for å vurdere tiltak som på sikt kan bringe avkastningen tilbake til målsatt nivå.

Styret i Sparebanken Telemark

Porsgrunn, 11. august 2020

Anne Berg Behring
Styrets leder

Per Wold

Morten C. Christoffersen

Hans Kristian Lahus

Anja K. Hjelseth

Jan Erling Nilsen

Jan Berge

May Britt B. Boye

Per Halvorsen
Adm. banksjef

Resultat

Morbank					Konsern						
2019	Q2 2019	Q2 2020	Per Q2 2019	Per Q2 2020		Noter	Per Q2 2020	Per Q2 2019	Q2 2020	Q2 2019	2019
					Beløp i mnok						
722	169	166	332	371	Renteinntekter, effektiv rentes metode	10	370	331	165	169	721
70	17	18	33	37	Renteinntekter, øvrige	10	37	33	18	17	70
359	83	85	159	195	Rentekostnader	10	195	158	85	82	357
434	104	99	206	213	Netto renteinntekter		213	206	99	104	434
212	53	47	100	98	Provisjonsinntekter	11	116	116	57	61	244
19	5	4	9	9	Provisjonskostnader	11	9	9	4	5	19
3	1	8	2	9	Andre inntekter	11	20	9	14	4	21
196	49	50	93	98	Netto provisjons- og andre inntekter		127	116	68	61	247
69	59	22	64	33	Utbytte	12	14	10	5	7	15
					Netto resultat fra TS og FKV	12	30	57	10	17	64
6	1	13	3	1	Netto resultat fra andre finansielle investeringer	12	1	3	13	1	6
75	59	35	67	34	Netto resultat fra finansielle investeringer		45	71	29	24	86
705	212	184	366	344	Sum netto inntekter		384	393	195	189	767
144	33	31	70	67	Lønnskostnader		86	87	41	41	179
129	32	31	65	65	Andre driftskostnader		72	69	34	34	139
15	4	4	7	8	Av- og nedskrivninger		7	6	3	3	12
288	69	66	142	140	Sum kostnader		164	162	79	78	330
416	143	118	223	204	Resultat før tap og skatt		220	231	116	110	437
13	5	14	8	39	Tap på utlån og garantier	7	39	8	14	5	13
403	138	105	215	166	Resultat før skatt		181	223	103	105	424
83	22	20	39	33	Skattekostnad		34	40	20	22	85
320	116	85	176	133	Resultat før øvrige resultatposter		147	183	82	83	339
					Majoritetsandel av resultat før øvrige resultatposter		146,1	181,9	81,0	82,5	336,5
					Minoritetsandel av resultat før øvrige resultatposter		1,3	0,9	1,4	0,5	2,2
14,42	5,24	3,76	7,92	5,85	Resultat per egenkapitalbevis (nok)		6,50	8,18	3,63	3,71	15,14

Utvidet resultat etter IAS 1

Morbank					Oppstilling over andre inntekter og kostnader			Konsern				
2019	Q2 2019	Q2 2020	Per Q2 2019	Per Q2 2020		Noter	Per Q2 2020	Per Q2 2019	Q2 2020	Q2 2019	2019	
					Beløp i mnok							
320	116	85	176	133	Resultat før perioden		147	183	82	83	339	
					Poster som reverseres over resultat							
					Andel andre inntekter og kostnader fra TS og FKV		0,8	-1,3	0,4	-1,2	0,2	
					Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	7	5,3	-0,3	2,6	0,6	-0,3	
					Poster som ikke reverseres over resultat							
					Estimatavvik IAS 19 pensjon						-9,9	
-10	1	3	-0	5	Sum andre inntekter og kostnader		6	-2	3	-1	-10	
310	117	88	176	138	Totalresultat		154	181	85	82	329	
					Majoritetsandel av totalresultat		152,2	180,3	83,9	81,9	326,5	
					Minoritetsandel av totalresultat		1,3	0,9	1,4	0,5	2,2	

Balanse

Morbank					Konsern		
31.12.19	30.06.19	30.06.20	Beløp i mnok	Noter	30.06.20	30.06.19	31.12.19
			Eiendeler				
19	27	13	Kontanter og fordringer på sentralbanker		13	27	19
1 061	883	900	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		900	883	1 061
22 658	21 925	24 613	Netto utlån til og fordringer på kunder	3,5,6,7	24 592	21 896	22 635
1 196	1 219	1 743	Rentebærende verdipapirer	13	1 743	1 219	1 196
32	44	101	Finansielle derivater	8	101	44	32
840	842	846	Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	13	846	842	840
29	29	29	Eierinteresser i konsernselskaper				
96	96	111	Eierinteresser i TS og FKV		270	232	241
154	156	154	Varige driftsmidler		169	166	167
16	13	16	Utsatt skattefordel		16	12	16
25	16	15	Andre eiendeler	14	39	38	42
26 128	25 250	28 541	Sum eiendeler		28 687	25 360	26 252
			Gjeld				
150	150	250	Innskudd fra kredittinstitusjoner	16	250	150	150
16 098	15 835	18 023	Innskudd fra kunder	3,15	18 014	15 824	16 088
6 058	5 593	6 296	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16	6 296	5 593	6 058
6	15	68	Finansielle derivater	8	68	15	6
251	251	250	Ansvarlig lånekapital	17	250	251	251
219	193	238	Annen gjeld og forpliktelser	18	231	179	204
22 782	22 036	25 126	Sum gjeld		25 110	22 011	22 757
			Egenkapital				
1 090	1 090	1 090	Eierandelskapital		1 090	1 090	1 090
98	98	98	Overkursfond		98	98	98
396	245	333	Utjevningsfond		333	245	396
100	100	100	Hybridkapital (fondsobligasjon)		100	100	100
1 646	1 490	1 643	Sparebankens fond		1 643	1 490	1 646
16	190	151	Annen egenkapital		308	321	159
			Minoritetsinteresser		5	4	5
3 346	3 214	3 415	Sum egenkapital	19	3 577	3 349	3 495
26 128	25 250	28 541	Sum gjeld og egenkapital		28 687	25 360	26 252
			Poster utenom balansen:				
9 827	9 462	10 456	Portefølje overført til kredittforetak	5, 6	10 456	9 462	9 827

Endring i egenkapital

Morbank

Endring i egenkapital Beløp i mnok	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital				Sum egenkapital
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Spare- bankens fond	Annen egenkapital	Hybrid- kapital	
Egenkapital 01.01.20	1 090	98	396	1 646	16	100	3 346
Utbytte og gaver fra 2019, utbetalt 2020			-63	-4			-67
Renter hybridkapital					-3		-3
Resultat hittil i år før øvrige resultatposter					133		133
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>							
Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader					5		5
Egenkapital 30.06.20	1 090	98	333	1 643	151	100	3 415

Fond for urealiserte gevinster utgjør 15,6 mnok per 30.06.20. Beløpet inngår i annen egenkapital.

Morbank

Endring i egenkapital Beløp i mnok	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital				Sum egenkapital
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Spare- bankens fond	Annen egenkapital	Hybrid- kapital	
Egenkapital 01.01.19	1 090	98	305	1 494	16	100	3 103
Utbytte og gaver fra 2018, utbetalt 2019			-60	-4			-63
Renter hybridkapital					-2		-2
Resultat hittil i år før øvrige resultatposter					176		176
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>							
Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader					-0,3		-0,3
Egenkapital 30.06.19	1 090	98	245	1 490	190	100	3 214

Fond for urealiserte gevinster utgjør 15,7 mnok per 30.06.19. Beløpet inngår i annen egenkapital.

Konsern

Endring i egenkapital Beløp i mnok	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital			Sum egenkapital	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Spare- bankens fond	Annen egenkapital	Hybrid- kapital			
Egenkapital 01.01.20	1 090	98	396	1 646	159	100	3 489	5,3	3 495
Utbytte og gaver fra 2019, utbetalt 2020			-63	-4			-67	-1,5	-68
Renter hybridkapital					-3		-3		-3
Resultat hittil i år før øvrige resultatposter					146		146	1,3	147
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>									
Reversering urealiserte gevinster									
Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader					5		5		5
Andre inntekter og kostnader fra TS / FKV					1		1		1
Egenkapital 30.06.20	1 090	98	333	1 643	308	100	3 572	5,2	3 577

Konsern

Endring i egenkapital Beløp i mnok	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital			Sum egenkapital	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Spare- bankens fond	Annen egenkapital	Hybrid- kapital			
Egenkapital 01.01.19	1 090	98	305	1 494	143	100	3 230	4,7	3 234
Utbytte og gaver fra 2018, utbetalt 2019			-60	-4			-63	-1,5	-65
Renter hybridkapital					-2		-2		-2
Resultat hittil i år før øvrige resultatposter					182		182	0,9	183
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>									
Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader					-0,3		-0,3		-0,3
Andre inntekter og kostnader fra TS / FKV					-1		-1		-1
Egenkapital 30.06.19	1 090	98	245	1 490	321	100	3 345	4,1	3 349

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Beløp i mnok	Konsern		
2019	Q2 2019	Q2 2020		Q2 2020	Q2 2019	2019
Kontantstrøm fra virksomheten						
403	215	166	Resultat før skatt	181	223	424
			Netto resultat fra TS og FKV	-30	-57	-64
-0,3	-0,3	-7	Tap/gevinst anleggsmidler	-7	-0,3	-0,3
15	7	8	Av- og nedskrivninger	7	6	12
13	8	39	Tap på utlån	39	8	13
-69	-69	-34	Betalbar skatt	-35	-70	-71
-1 321	-574	-1 926	Endring utlån og andre eiendeler	-1 924	-572	-1 322
1 034	772	1 925	Endring innskudd fra kunder	1 926	772	1 036
-161	18	162	Endring utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	162	18	-161
-207	-230	-547	Endring rentebærende verdipapirer	-547	-230	-207
-9	8	-4	Endring øvrige fordringer	-13	4	-7
-25	-9	19	Endring annen kortsiktig gjeld	23	-4	-26
-327	147	-200	Netto kontantstrøm fra virksomheten	-220	96	-374
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter						
-8	-1	-3	Investeringer i varige driftsmidler	-3	-2	-11
0	0	12	Salg av varige driftsmidler	12	0	0
-66	-68	-17	Investeringer i aksjer, egenkapitalbevis og andeler	-14	-16	-14
24	20	1	Salg av aksjer, egenkapitalbevis og andeler	1	20	24
-49	-50	-7	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-4	1	-0
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter						
1 250	300	800	Opptak av finansielle innlån	815	300	1 250
-822	-337	-532	Tilbakebetaling av finansielle innlån	-532	-337	-822
-63	-63	-67	Utbetalt utbytte/gaver	-65	-63	-64
365	-100	201	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	218	-100	364
-11	-3	-6	Sum endring likvider i perioden	-6	-3	-11
30	30	19	Likviditetsbeholdning 01.01	19	30	30
19	27	13	Likviditetsbeholdning ved periodens slutt	13	27	19
-11	-3	-6	Netto endring likvider i perioden	-6	-3	-11

Resultat og nøkkeltall per kvartal

Konsern								
Resultatregnskap								
Beløp i mnok	Q2 2020	Q1 2020	Q4 2019	Q3 2019	Q2 2019	Q1 2019	Q4 2018	Q3 2018
Renteinntekter, amortisert kost	165	205	202	188	169	162	160	151
Renteinntekter, øvrige	18	19	19	18	17	16	16	15
Rentekostnader	85	110	106	94	82	76	72	68
Netto renteinntekter	99	114	116	112	104	102	104	98
Provisjonsinntekter	57	58	65	63	61	55	58	57
Provisjonskostnader	4	5	5	5	5	5	4	5
Andre inntekter	14	6	8	4	4	5	6	10
Netto provisjons- og andre inntekter	68	59	68	63	61	55	60	62
Utbytte	5	8	4	0	7	4	0	3
Netto resultat fra eierinteresser	10	20	2	5	17	40	9	7
Netto resultat fra andre finansielle investeringer	13	-12	5	-2	1	3	-3	1
Netto resultat fra finansielle investeringer	29	16	11	4	24	47	5	11
Sum netto inntekter	195	189	195	179	189	204	169	171
Lønnskostnader	41	44	54	39	41	45	63	38
Andre driftskostnader	34	37	38	32	34	35	39	37
Av- og nedskrivninger	3	3	3	3	3	3	2	3
Sum kostnader	79	85	94	74	78	84	103	78
Resultat før tap og skatt	116	104	101	105	110	121	66	93
Tap på utlån og garantier	14	25	-2	7	5	3	-3	-4
Resultat før skatt	103	78	103	98	105	118	69	97
Skattekostnad	20	13	21	23	22	18	14	22
Resultat før øvrige resultatposter	82	65	82	74	83	100	55	75
Majoritetsandel av resultat før øvrige resultatposter	81,0	65,1	80,5	74,2	82,5	99,4	54,5	74,2
Minoritetsandel av resultat før øvrige resultatposter	1,4	-0,1	1,0	0,3	0,5	0,4	0,2	1,3
Resultat per egenkapitalbevis (NOK)	3,63	2,87	3,62	3,34	3,71	4,47	2,50	2,66
Utvidet resultat etter IAS 1								
Resultat for perioden	82	65	82	74	83	100	55	75
<i>Poster som reverseres over resultat</i>								
Andel andre inntekter og kostnader fra TS og FKV	0,4	0,4	1,4	0,1	-1,2	-0,0	-0,8	0,1
Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	2,6	2,8	0,3	-0,4	0,6	-0,9	-1,6	-0,2
<i>Poster som ikke reverseres over resultat</i>								
Estimatavvik IAS 19 pensjon			-9,9				2,9	
Sum over andre inntekter og kostnader	3	3	-8	-0	-1	-1	1	-0
Totalresultat	85	68	73	74	82	99	55	75
Majoritetsandel av totalresultat	83,9	68,3	72,3	73,9	81,9	98,5	55,1	74,2
Minoritetsandel av totalresultat	1,4	-0,1	1,0	0,3	0,5	0,4	0,2	1,3

RESULTAT OG NØKKELTALL

Nøkkeltall Beløp i mnok	Q2 2020	Q1 2020	Q4 2019	Q3 2019	Q2 2019	Q1 2019	Q4 2018	Q3 2018
Lønnsomhet								
Egenkapitalavkastning ²⁾	9,5 %	7,6 %	9,5 %	8,9 %	10,3 %	12,7 %	7,0 %	10,0 %
Rentenetto (inkl. renter fondsobligasjoner)	1,41 %	1,70 %	1,75 %	1,72 %	1,65 %	1,67 %	1,67 %	1,58 %
Kostnadsprosent (konsern) ²⁾	40,4 %	45,1 %	48,4 %	41,3 %	41,6 %	40,9 %	61,1 %	45,6 %
Kostnadsprosent (morbank) ²⁾	35,8 %	46,4 %	46,2 %	39,8 %	32,4 %	47,9 %	62,3 %	45,1 %
Balansetall								
Brutto utlån til kunder inkl. overføring til kredittforetak ²⁾	35 185	33 924	32 570	32 109	31 468	30 839	30 647	30 134
Brutto utlån til kunder på balansen	24 729	23 760	22 743	22 524	22 006	21 417	21 434	21 283
Utlån overført til kredittforetak	10 456	10 164	9 827	9 585	9 462	9 421	9 213	8 852
Utlånsvekst inkludert overføring til kredittforetak siste 12 mnd ²⁾	11,8 %	10,0 %	6,3 %	6,6 %	6,4 %	6,9 %	7,7 %	7,6 %
Utlån overført til kredittforetak i % av brutto utlån ²⁾	29,7 %	30,0 %	30,2 %	29,9 %	30,1 %	30,6 %	30,1 %	29,4 %
Innskudd fra kunder	18 014	16 520	16 088	16 119	15 824	15 010	15 053	15 201
Innskuddsvekst siste 12 mnd ²⁾	13,8 %	10,1 %	6,9 %	6,0 %	5,0 %	5,2 %	7,0 %	10,3 %
Innskuddsdekning på balansen ²⁾	72,8 %	69,5 %	70,7 %	71,6 %	71,9 %	70,1 %	70,2 %	71,4 %
Innskuddsdekning inkludert kredittforetak ²⁾	51,2 %	48,7 %	49,4 %	50,2 %	50,3 %	48,7 %	49,1 %	50,4 %
Likvidetsreserverkrav LCR (morbank)	149 %	139 %	141 %	137 %	128 %	258 %	173 %	183 %
Forvaltningkapital	28 687	27 143	26 252	25 775	25 360	24 780	24 517	24 508
Forvaltningkapital inkludert kredittforetak ²⁾	39 143	37 307	36 079	35 360	34 822	34 202	33 729	33 359
Vekst i forvaltningkapital inkludert kredittforetak siste 12 mnd ²⁾	12,4 %	9,1 %	7,0 %	6,0 %	4,9 %	6,2 %	6,9 %	8,0 %
Egenkapital ekskludert hybridkapital	3 477	3 393	3 395	3 322	3 249	3 167	3 134	2 988
Tap og mislighold i % av brutto utlån								
Tapsprosent utlån ²⁾	0,06 %	0,11 %	-0,01 %	0,03 %	0,02 %	0,01 %	-0,01 %	-0,02 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån ²⁾	0,42 %	0,36 %	0,53 %	0,50 %	0,53 %	0,37 %	0,32 %	0,38 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån ²⁾	0,34 %	0,42 %	0,33 %	0,24 %	0,41 %	0,26 %	0,21 %	0,27 %
Tapsavsetning i % av brutto utlån ²⁾	0,65 %	0,61 %	0,53 %	0,55 %	0,56 %	0,56 %	0,56 %	0,58 %
Soliditet								
Ren kjernekapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)	17,2 %	17,4 %	18,0 %	16,3 %	16,5 %	16,2 %	16,5 %	15,8 %
Kjernekapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)	18,1 %	18,3 %	19,0 %	17,2 %	17,4 %	17,1 %	17,4 %	16,8 %
Kapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)	19,8 %	20,1 %	20,9 %	18,9 %	19,2 %	19,0 %	19,3 %	18,8 %
Uvektet kjernekapitaldekning (LR) (forholdsmessig konsolidert)	8,0 %	8,1 %	8,4 %	8,2 %	8,4 %	8,2 %	8,4 %	8,1 %
Ansvarlig kapital (forholdsmessig konsolidert)	3 766	3 665	3 634	3 549	3 551	3 423	3 440	3 295
Risikovektet balanse (forholdsmessig konsolidert)	19 035	18 240	17 419	18 766	18 496	18 036	17 869	17 529
Ren kjernekapitaldekning (morbank)	17,6 %	18,0 %	18,5 %	17,9 %	18,2 %	17,9 %	18,2 %	17,2 %
Kjernekapitaldekning (morbank)	18,2 %	18,7 %	19,2 %	18,6 %	18,9 %	18,6 %	19,0 %	18,0 %
Kapitaldekning (morbank)	19,8 %	20,4 %	21,0 %	20,3 %	20,8 %	20,5 %	20,8 %	19,8 %
Uvektet kjernekapitaldekning (LR) (morbank)	9,6 %	9,9 %	10,1 %	9,9 %	10,0 %	9,8 %	10,2 %	9,8 %
Ansvarlig kapital (morbank)	3 032	2 943	2 914	2 809	2 810	2 691	2 714	2 576
Risikovektet balanse (morbank)	15 275	14 456	13 887	13 820	13 541	13 134	13 021	13 009
Kontor og bemanning								
Antall kontor	7	7	7	7	7	7	7	7
Antall årsverk	174,9	175,3	178,0	176,5	175,4	176,2	179,3	180,8
herav morbank	146,9	147,3	148,0	146,5	146,9	147,7	150,8	152,3
Antall ansatte	182	184	186	183	184	185	188	189
herav morbank	154	154	154	153	154	155	158	159
Egenkapitalbevis								
EK-bevisbrøk	48,1 %	48,1 %	49,0 %	49,0 %	49,0 %	49,0 %	39,7 %	36,0 %
Børskurs (nok)	128,00	124,50	130,00	123,00	117,50	115,50	116,96	
Børsverdi (mnok)	1 395	1 357	1 417	1 341	1 281	1 259	1 275	
Bokført egenkapital per EK-bevis (nok) (konsern) ²⁾	153,38	149,68	152,74	149,48	146,19	142,52	143,81	147,36
Bokført egenkapital per EK-bevis (nok) (morbank) ²⁾	146,22	142,41	146,06	143,09	140,10	134,87	137,78	141,31
Resultat per EK-bevis (nok) (konsern) ²⁾	3,63	2,87	3,62	3,34	3,71	4,47	2,50	2,66
Resultat per EK-bevis (nok) (morbank) ²⁾	3,76	2,10	3,44	3,05	5,24	2,68	2,18	2,36
Utbetalt utbytte per EK-bevis (nok) ³⁾			5,80				5,50	
Pris/resultat per EK-bevis (konsern) ²⁾	10,87x	14,96x	9,52x	10,04x	5,59x	6,37x	10,44	
Pris/bokført egenkapital (konsern) ²⁾	0,83x	0,83x	0,85x	0,82x	0,80x	0,81x	0,81	

2) Definert som alternative resultatmål (APM) – se vedlegg til kvartalsrapporten

3) Utbytte for 2019 ble vedtatt redusert på ordinært representantskapsmøte 26. mars. Redusert utbytte med 25% fra 7,80 nok per EK bevis til 5,80 nok per EK bevis. Årsregnskapet og Q4 2019 regnskapet er ikke omarbeidet.

Noter - innhold

1	REGNSKAPSPRINSIPPER	28
2	VIKTIGE REGNSKAPSESTIMATER OG SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER	30
3	SEGMENTINFORMASJON	30
4	KAPITALDEKNING	31
	KREDITTRISIKO	
5	UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER	33
6	OVERFØRING AV FINANSIELLE EIENDELER	35
7	TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER	36
	MARKEDSRISIKO	
8	FINANSIELLE DERIVATER	38
	LIKVIDITETSRISIKO	
9	LIKVIDITETSRISIKO	39
	RESULTATREGNSKAP	
10	NETTO RENTEINNEKTER	39
11	NETTO PROVISJONSINNEKTER OG ANDRE INNEKTER	39
12	NETTO RESULTAT FRA FINANSIELLE INVESTERINGER	40
	BALANSE	41
13	FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI	44
14	ANDRE EIENDELER	44
15	INNSKUDD FRA KUNDER	45
16	GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER	45
17	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL	46
18	ANNEN GJELD OG FORPLIKTELSER	
	ØVRIGE OPPLYSNINGER	
19	EGENKAPITALBEVISEIERE OG SPREDNING AV EGENKAPITALBEVIS	47
20	HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN	48

Note 1 Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet for Sparebanken Telemark omfatter perioden 01.01. – 30.06.20.

Kvartalsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med IAS 34 Interim Financial Reporting og etter de samme prinsippene som ble benyttet i årsregnskapet for 2019.

En beskrivelse av regnskapsprinsippene som er benyttet ved avleggelse av regnskapet fremkommer i årsregnskapet for 2019, og delårsregnskapet er avlagt i henhold til disse regnskapsprinsippene. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2019.

Regnskapsprinsipp knyttet til IFRS 9 og tapsavsetning er medtatt i denne rapporten og presisert ytterligere med tanke på beskrivelse av metoden som er benyttet for beregning av tapsavsetninger for Q2 2020.

Alle tall er angitt i mnok med mindre noe annet er oppgitt. Presentasjonsvalutaen er i norske kroner som også er bankens og konsernets funksjonelle valuta.

Tapsavsetninger på brutto utlån og garantier

Bankens tapsavsetning innregnes basert på forventet kredittap (expected credit loss ECL). Den generelle modellen for tapsavsetninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI), og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12 måneders forventet tap. 12 måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de neste 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden.

Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, dvs. forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet. Kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner er holdt utenfor tapsvurderingene med bakgrunn i lav kredittrisiko.

Banken benytter tre makroøkonomiske scenarier for å

ta hensyn til ikke-lineære aspekter av forventede tap. De ulike scenarier benyttes for å justere aktuelle parametre for beregning av forventet tap, og et sannsynlighets-vektet gjennomsnitt av forventet tap i henhold til respektive scenarier blir innregnet som tap. De tre scenariene er forventet-scenariet (S1), nedside -scenariet (S2) og oppside-scenariet (S3).

Nedskrivningsmodellen

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen, utlån, kreditt og garantier. Tapsestimatene beregnes basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for kundens mislighold (probability of default – PD), lånets tap ved mislighold (loss given default – LGD) og lånets eksponering ved mislighold (exposure at default EAD).

Banken har historikk for observert misligholdsrate (PD) og observert tapsgrad (LGD). Dette danner grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Banken vurderer fremtidsrettet informasjon som makroøkonomiske faktorer som for eksempel arbeidsledighet, BNP-vekst, renter, boligpriser og økonomiske prognoser for å kunne gi fremtidsrettet informasjon som er så korrekt som mulig. Det produseres månedsrapporter for validering og stresstesting, som inneholder historikk for observert PD og LGD. Dette er viktige analyser for å kunne lage gode estimater på PD og LGD fremover slik ECL-formelen krever. Stresstestene inneholder ulike scenario for makroøkonomiske hovedstørrelser og hvordan dette kan påvirke estimatene for PD, LGD, EAD, EL (forventet tap) og UL (risikostjert kapital) i både regulatoriske og økonomiske kredittmodeller. Basisscenarioet fra stresstestene er laget på bakgrunn av referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank. Vekting av scenarioene se note 7 tap på utlån for nærmere beskrivelse og sensitivitet.

Definisjonen av mislighold under trinn 3 (se under) er sammenfallende med intern risikostyring og kapitalkravsregninger. Her anvendes 90 dagers overtrekk som et viktig kriterium for mislighold. Kriteriene for vesentlig økning i kredittrisiko beskrives i trinn 1 og 2 under. Vesentlig økning i kredittrisiko måles for det enkelte utlånet. Tapsavsetningen i trinn 2 og 3 beregnes og rapporteres i grupper av finansielle instrumenter. For utlånsporteføljen skilles det mellom person- og bedriftsmarkedet.

Trinn 1

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning til tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3. I modellen forutsettes at kunder med PD lavere enn 0,6 % kan kategoriseres som lav risiko og

defineres som kategori 1 uavhengig av endring i PD.

Trinn 2

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap (risikoklasse er ikke J eller K). For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. I denne gruppen finner vi eiendeler med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som ikke er klassifisert som kredittforringet. Avgrensning mot trinn 1 avhenger av om det har skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko, med mindre dette kan tilbakevises. Vesentlig endring i kredittrisiko inntreffer dersom betaling er forsinket med 30 dager uavhengighet av nivået på PD eller eiendeler knyttes til kunder som har kommet på watchlist. Kundene på watchlist har som hovedregel en vesentlig økning i kredittrisiko dersom PD har økt med over 150 % til et nivå over 0,60 %. Endringen måles ved å sammenligne kundens PD samme måned som kontoen ble opprettet/fornytt («PD_IB») med kundens PD for måneden det rapporteres på («PD_UB»).

Følgende kriterier må dermed være oppfylt for at det skal ha skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko:

- PD er økt med over 150 % siden innvilgelse til et nivå på over 0,60 %, eller
- minst 30 dagers forsinket betaling

Trinn 3

Regnskapsprinsipper og balanseposter oppsummert

Konsern 30.06.20

Eiendeler Beløp i mnok	Virkelig verdi over totalresultat (OCI)	Virkelig verdi over resultat	Egenkapital-metoden	Historisk kost basis	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker				13	13
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				900	900
Netto utlån til og fordringer på kunder	14 114	1 591		8 887	24 592
Rentebærende verdipapirer		1 743			1 743
Finansielle derivater		101			101
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser		846			846
Eierinteresser i konsernselskaper					
Eierinteresser i TS og FKV			270		270
Varige driftsmidler				169	169
Utsatt skattefordel				16	16
Andre eiendeler				39	39
Sum eiendeler	14 114	4 280	270	10 024	28 687
Gjeld					
Innskudd fra kredittinstitusjoner				250	250
Innskudd fra kunder				18 014	18 014
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				6 296	6 296
Finansielle derivater		68			68
Ansvarlig lånekapital				250	250
Annen gjeld og forpliktelser				231	231
Sum gjeld		68		25 042	25 110

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Banken har definert at det er objektive bevis for tap når et utlån er i mislighold/tapsutsatt eller individuelt nedskrevet.

Misligholdte/tapsutsatte engasjement

Samlet engasjement fra en kunde (over 1.000 nok) regnes som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer. Tapsutsatte engasjementer består av sum misligholdte engasjementer over 3 måneder og øvrige tapsutsatte engasjement (ikke-misligholdte engasjement med individuell nedskrivning).

Konstaterte tap

Konstatering av tap (fraregning av balanseført verdi) foretas når banken ikke har rimelige forventninger om å gjenvinne et engasjement i sin helhet eller en del av den. Kriterier når dette skal gjøres er blant annet:

- Avsluttet konkurs i selskaper med begrenset ansvar
- Stadfestet akkord/gjeldsforhandlinger
- Avvikling

Note 2 Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper.

Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter, kostnader og noteopplysninger.

I årsregnskapet for 2019 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3.

Tap på utlån og garantier

Bankens regnskap skal gi et rettviseende bilde, også når det gjelder bankens tapsavsetninger.

Tapsavsetningene gjenspeiler som beskrevet i prinsippnoten over forventet kredittap (ECL). Ved vurdering av forventet kredittap er det tatt høyde for de aktuelle forholdene som vi var kjent med på rapporteringstidspunktet for Q2 2020, og forventningene til den økonomiske utviklingen fremover.

Situasjonen med koronaepidemien har skapt og skaper stor usikkerhet om de økonomiske forholdene og utsiktene. Det er likevel klart at Norge, er rammet av et økonomisk tilbakeslag som følge av korona, men kanskje noe svakere enn antatt tidligere på året.

Målingen av nedskrivningen for forventet kredittap i den generelle tapsmodellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Kredittoververring måles ved utviklingen i økonomisk PD. Økonomisk PD er bankens beste vurdering av kundens misligholdsrisiko. Banken definerer at en vesentlig grad av kredittoververring inntreffer når kundens PD har økt med over

150 % til et PD-nivå over 0,60 %. I tillegg anses kredittrisikoen å være vesentlig økt når en konto er i overtrekk eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer. Kritiske estimater for vesentlig økt kredittrisiko har historisk sett hatt god støtte i resultater fra validering av kreditt-modeller i SpareBank 1 Alliansen og har for øvrig vært på nivå med det andre banker benytter i tilsvarende tapsmodeller.

Banken har også i Q2 gjennomgått bedrifts-markedsporteføljen med fokus på utsatte bransjer og enkeltengasjement for vurdering av økt kredittrisiko eller -forverring knyttet til det enkelte kundeengasjementet. Ved vurdering av økt kredittrisiko har banken i sin gjennomgang tatt hensyn til bransjerisiko, hvilken påvirkning de ulike offentlige tiltakspakkene har, samt hvordan dette påvirker forventet kredittap (ECL).

Lån til privatpersoner er også gjennomgått når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Som følge av den økte usikkerheten som oppsto i mars i år endret banken scenariovektingen knyttet til tapsavsetninger fra 80-10-10 til 75-15-10 hvor 1 er forventningsscenarioet, 2 er nedside scenarioet og 3 er oppside scenarioet i Q1 2020.

Det er ikke gjort endringer på scenariovektingen i Q2 2020. Effekten av endring i scenariovektingen i Q1 2020 var en økt tapsavsetning på 11,0 mnok tilsvarende per Q2 2020 se note 7 og sensitivitetsanalyse.

Banken har ikke endret PD og LGD baner for utlånsporteføljen.

Note 3 Segmentinformasjon

Segmentrapporteringen er inndelt slik banken rapporterer og følger opp internt av ledelsen og styret.

Banken rapporterer to driftssegmenter henholdsvis personmarked (PM) og bedriftsmarked (BM).

Konsernelimineringer og resultat fra datterselskap og FKV/TS fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne.

Konsern	30.06.20				30.06.19				31.12.19			
	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Beløp i mnok												
Netto renteinntekter	114	98		213	117	89		206	246	188		434
Netto provisjonsinntekter	72	17	17	106	73	18	16	107	154	39	32	225
Andre driftsinntekter	31	12	22	65	51	18	11	80	55	23	29	107
Driftskostnader	114	26	24	164	115	27	20	162	232	57	42	330
Resultat før tap	103	101	16	220	126	98	7	231	223	194	20	437
Tap på utlån og garantier	10	28		39	3	5		8	5	8		13
Resultat før skatt	93	73	16	181	123	92	7	223	218	185	20	424
Brutto utlån til kunder	16 169	8 561		24 729	14 801	7 204		22 006	15 326	7 417		22 743
Tapsavsetninger på utlån	-36	-101		-137	-30	-80		-110	-31	-76		-107
Andre eiendeler			4 096	4 096			3 465	3 465			3 616	3 616
Sum eiendeler	16 133	8 459	4 096	28 687	14 771	7 124	3 465	25 360	15 295	7 341	3 616	26 252
Innskudd fra kunder	13 198	4 816		18 014	11 812	4 013		15 824	11 939	4 149		16 088
Annen gjeld og egenkapital			10 673	10 673			9 536	9 536			10 163	10 163
Sum gjeld og egenkapital	13 198	4 816	10 673	28 687	11 812	4 013	9 536	25 360	11 939	4 149	10 163	26 252

Note 4 Kapitaldekning

Banken følger EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR. Bankens kapitaldekning beregnes til enhver tid etter gjeldende regler og satser. Reglene baserer seg på tre pilarer som skal sikre at finansforetak har kapital som samsvarer med deres risiko:

Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital

Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging

Pilar 3: Krav til offentliggjøring av informasjon

Kapitaldekningen beregnes basert på et risikovektet beregningsgrunnlag. Banken benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Kapitaldekningen beregnes på tre ulike nivåer basert på ulike kapitaldefinisjoner:

- Ren kjernekapitaldekning
- Kjernekapitaldekning (inkluderer fondsobligasjoner)
- Total kapitaldekning (inkluderer ansvarlig lån)

Gjeldende krav til ren kjernekapitaldekning består av minstekravet på 4,5 %, samt bevaringsbuffer 2,5 %, systemrisikobuffer 3,0 % og motsyklisk buffer 1,0⁵ % til sammen er bufferkravene på 6,5 %. Minstekravet til ren kjernekapitaldekning er per 30.06.20 på 11,0 %, kjernekapitaldekning på 12,5 % og kapitaldekning på 14,5 %. I tillegg

Kapitaldekning forholdsmessig konsolidert

Beløp i mnok	30.06.20	30.06.19	31.12.19
Ansvarlig kapital			
Ren kjernekapital	3 277	3 059	3 144
Kjernekapital	3 440	3 220	3 307
Ansvarlig kapital	3 766	3 551	3 634
 Beregningsgrunnlag	 19 035	 18 496	 17 419
Kapitaldekning			
Ren kjernekapitaldekning	17,2 %	16,5 %	18,0 %
Kjernekapitaldekning	18,1 %	17,4 %	19,0 %
Kapitaldekning	19,8 %	19,2 %	20,9 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	8,0 %	8,4 %	8,4 %

har Finanstilsynet fastsatt et individuelt Pilar II krav for banken på 2,2 %.

Utbytte for 2019 ble som følge av korona-situasjonen endret etter opprinnelig forslag fra styret med 25 % fra 7,80 nok per egenkapitalbevis til 5,80 nok per egenkapitalbevis. Utbytte for 2019 ble vedtatt redusert på ordinært representant-skapsmøte 26. mars 2020, og utbetalt 6. april 2020. Fjerde kvartals- og årsregnskapet for 2019 er ikke omarbeidet. Effekten av redusert utbytte er en bedring av kapitaldekningen med ca 22 mnok eller 0,13 % poeng forholdsmessig konsolidert og 0,16 % poeng for morbanken beregnet på 31.12.19 tall.

Banken foretar forholdsmessig konsolidering for eierandeler i foretak i samarbeidende grupper ref. Finansforetaksloven § 17-13. Banken foretar forholdsmessig konsolidering for eierandeler i:

1. SB1 Boligkreditt AS
2. SB1 Næringskreditt AS
3. SB1 Kredittkort AS
4. SB1 Finans Midt Norge AS
5. BN Bank ASA

Bankens investering i datterselskap faller inn under størrelsesunntaket i forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpassing av CRR/CRD IV § 17. Det utarbeides derfor ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

⁵ Det motsykliske kapitalbufferkravet er redusert fra 2,5 % til 1,0 % fra 13.03.20.

Kapitaldekning for morbanken uten forholdsmessig konsolidering

Beløp i mnok	Morbank		
	30.06.20	30.06.19	31.12.19
Kjernekapital			
Eierandelskapital	1 090	1 090	1 090
Overkursfond	98	98	98
Hybridkapital (fondsobligasjon)	100	100	100
Utjevningsfond	333	245	396
Sparebankens fond	1 643	1 490	1 646
Annen egenkapital	151	190	16
Balanseført egenkapital	3 415	3 214	3 346
Balanseført egenkapital som ikke inngår i ren kjernekapital	-33	-45	-89
Hybridkapital (fondsobligasjoner) inkludert i bokført egenkapital	-100	-100	-100
Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-2	-1	-1
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-590	-599	-584
Ren kjernekapital	2 690	2 469	2 572
Fondsobligasjoner	100	100	100
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-3	-3	-3
Kjernekapital	2 787	2 565	2 669
Ansvarlig lånekapital	250	251	251
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-6	-6	-6
Ansvarlig kapital	3 032	2 810	2 914
Risikovektet beregningsgrunnlag			
Kreditrisiko	14 093	12 473	12 737
Operasjonell risiko	1 130	1 049	1 130
CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	53	19	21
Totalt beregningsgrunnlag	15 275	13 541	13 887
Kapitaldekning			
Ren kjernekapitaldekning	17,6 %	18,2 %	18,5 %
Kjernekapitaldekning	18,2 %	18,9 %	19,2 %
Kapitaldekning	19,8 %	20,8 %	21,0 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	9,6 %	10,0 %	10,1 %
"Bufferkrav			
Beløp i mnok"	30.06.20	30.06.19	31.12.19
Bevaringsbuffer	382	339	347
Motsyklisk buffer	153	271	347
Systemrisikobuffer	458	406	417
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	993	1 016	1 111
Minimumskrav til ren kjernekapital	687	609	625
Tilgjengelig ren kjernekapital	1 010	844	836
Spesifikasjon av risikovektet kreditrisiko			
Beløp i mnok	30.06.20	30.06.19	31.12.19
Lokale og regionale myndigheter	100	35	49
Institusjoner	237	220	253
Foretak	1 461	1 309	1 325
Massemarked	2 200	1 592	1 746
<i>Pantesikkerhet i eiendom:</i>			
- Pantesikkerhet i boligeiendom	6 137	5 782	5 826
- Pantesikkerhet i næringseiendom	3 180	2 852	2 804
Forfalte engasjementer	98	64	107
Obligasjoner med fortrinnsrett	84	61	46
Andeler i verdipapirfond	8	8	9
Egenkapitalposisjoner	392	362	375
Øvrige engasjementer inkl utsatt skatt	195	186	197
Sum kreditrisiko	14 093	12 473	12 737

Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank			Konsern			
31.12.19	30.06.19	30.06.20	Utlån fordelt på sektor og næring Beløp i mnok	30.06.20	30.06.19	31.12.19
315	273	295	Primærnæringer	295	273	315
256	297	272	Bygg og anlegg	272	297	256
386	383	381	Varehandel, hotell og restaurant	381	383	386
149	151	160	Transport og kommunikasjon	160	151	149
3 983	3 777	4 702	Eiendomsdrift	4 681	3 748	3 960
1 517	1 427	1 673	Eiendomsdrift borettslag	1 673	1 427	1 517
437	478	488	Tjenesteytende næring	488	478	437
207	248	287	Finansiell og offentlig sektor	287	248	207
395	362	407	Øvrige næringer	407	362	395
7 644	7 395	8 664	Sum næring	8 642	7 367	7 621
15 121	14 640	16 087	Personmarked	16 087	14 640	15 121
22 766	22 035	24 751	Brutto utlån og fordringer på kunder	24 729	22 006	22 743
107	110	137	Tap på utlån til amortisert kost	137	110	107
7	7	12	Tap på utlån til FVOCI	12	7	7
-7	-7	-12	Verdiendringer utover tapsnedskrivninger	-12	-7	-7
22 658	21 925	24 613	Netto utlån og fordringer på kunder	24 592	21 896	22 635
7 657	7 528	8 908	herav utlån til amortisert kost	8 887	7 499	7 634
15 001	14 397	15 705	herav utlån til virkelig verdi	15 705	14 397	15 001
22 766	22 035	24 751	Sum brutto utlån	24 729	22 006	22 743
9 029	8 761	9 757	Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	9 757	8 761	9 029
798	701	699	Lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt	699	701	798
32 593	31 497	35 207	Brutto utlån inkl. kredittforetak	35 185	31 468	32 570

Banken benytter et klassifiseringssystem for overvåking av kredittrisiko i næringsporteføljen. Mislighold defineres som overtrekk/restanse over 90 dager, eller når det finnes objektive bevis på hendelser som tilsier mislighold hos kunden. Det beregnes en misligholdsansynlighet for hver bedriftskunde basert på historiske regnskapsdata og anmerkingshistorikk. Tilsvarende for privatkunder, og da med utgangspunkt i

likningstall og anmerkingshistorikk. Banken har ni klasser for friske engasjement, basert på misligholdsansynligheten til hver kunde, samt to egne klasser for misligholdte og nedskrevne engasjement.

Det er ikke utarbeidet tall for morbank da de er identiske med konserntallene.

Kredittkvalitet i utlånsporteføljen

Konsern	30.06.20				30.06.19				31.12.19			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Brutto utlån Beløp i mnok												
Inngående balanse	21 406	1 141	195	22 743	20 148	1 153	134	21 434	20 148	1 153	134	21 434
Overført til trinn 1	236	-231	-6	0	264	-259	-6	0	454	-438	-17	0
Overført til trinn 2	-320	326	-6	0	-418	425	-7	0	-574	582	-8	0
Overført til trinn 3	-18	-28	46	0	-12	-48	59	0	-19	-102	121	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	7 765	63	14	7 843	5 225	141	5	5 371	10 501	301	39	10 842
Netto økning/ reduksjon i saldo eksisterende lån	-1 005	-11	-11	-1 027	-1 055	-21	-5	-1 082	-1 758	-85	-40	-1 883
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-4 579	-205	-42	-4 826	-3 556	-139	-17	-3 712	-7 346	-270	-28	-7 643
Konstaterte tap			-4	-4			-5	-5	-0,3	-0,2	-6	-7
Utgående balanse	23 484	1 057	188	24 729	20 595	1 254	158	22 006	21 406	1 141	195	22 743
herav utlån til amortisert kost				8 982				7 577				7 606
herav utlån til virkelig verdi				15 747				14 430				15 137

Note 6 Overføring av finansielle eiendeler

Banken overfører utlån gjennom salg av kundens boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS eller lån til næringseiendom til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1 Alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. Banken har en eierandel på 4,7 (4,6) % per utgangen av kvartalet. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt AS har en rating på Aaa fra Moody's.

SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan Sparebanken Telemark overføre utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Og som en del av Sparebanken Telemarks finansieringsstrategi er det overført utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS for 9.757 (8.761) mnok. Det er overført lån og kreditter til en verdi av 728 (349) mnok i første halvår 2020.

Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 % (60 % på kreditter) på salgstidspunktet.

Gjennomsnittlig LTV for de overførte lånene fra Sparebanken Telemark er på ca. 54 (54) %.

Soliditet

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar II beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om

den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %.

Boligkreditt hadde ved kvartalsskiftet 23,9 % ansvarlig kapital, hvorav 19,2 % er ren kjernekapital.

Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Banken har en eierandel på 4,4 (5,5) % per utgangen av kvartalet. Obligasjonene til SpareBank1 Næringskreditt AS har en Aaa rating fra Moody's. Banken har overførte lån og kreditter til SpareBank 1 Næringskreditt AS for 699 (701) mnok ved utgangen av kvartalet.

De overførte lånene må ha en LTV på under 60 % på salgstidspunktet. Gjennomsnittlig LTV for de solgte lånene fra Sparebanken Telemark er på om lag 36 (35) %.

SpareBank 1 Næringskreditt AS hadde ved årsskiftet 20,6 % kapitaldekning, hvor alt er ren kjernekapital.

Sammenholdt med den svært lave risikoprofilen i selskapet har banken vurdert det som usannsynlig at det blir innkalt kapital i henhold til denne avtalen og har valgt å ikke holde noen reserver for dette.

For mer informasjon vedrørende avtalene se note 8 i årsregnskapet for 2019.

Note 7 Tap på utlån, garantier m.v

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre se note 5.

Periodens kostnadsførte tap på utlån og garantier

	Konsern		
	Q2 2020	Q2 2019	2019
Endringer i IFRS 9 nedskrivninger	27,0	3,8	8,5
Effekt endret scenariovæktning	11,0		
Konstatert tap med tidligere nedskrivninger	2,4	6,2	7,4
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-1,6	-1,2	-2,3
Andre korreksjoner/amortisering av nedskrivninger	-0,0	-0,7	-0,5
Sum tap på utlån og garantier	38,7	8,1	13,0

Avsetning tap på utlån og garantier

Tap på utlån og garantier	Konsern			
	31.12.19	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbet. tidl. konstatert	30.06.20
Beløp i mnok				
Avsetning til tap amortisert kost bedriftsmarkedet	83,8	27,8	-2,2	109,4
Avsetning til tap amortisert kost personmarkedet	31,2	7,3	-0,3	38,2
Avsetning til tap virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	6,7	5,3		12,0
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	121,7	40,4	-2,5	159,6
Presentert som:				
Eiendeler : Avsetning til tap på utlån som reduksjon av eiendelen	107,2	32,8	-2,5	137,5
Gjeld: Avsetning til tap som økning av forpliktelsen	7,8	2,3		10,2
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	6,7	5,3		12,0

Tap på utlån og garantier	Konsern			
	31.12.18	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbet. tidl. konstatert	30.06.19
Beløp i mnok				
Avsetning til tap amortisert kost bedriftsmarkedet	83,1	6,1	-3,8	85,4
Avsetning til tap amortisert kost personmarkedet	30,4	0,9		31,2
Avsetning til tap virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	7,1	-0,3		6,8
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	120,6	6,8	-3,8	123,5
Presentert som:				
Eiendeler : Avsetning til tap på utlån som reduksjon av eiendelen	106,9	7,0	-3,8	110,0
Gjeld: Avsetning til tap som økning av forpliktelsen	6,6	0,0		6,7
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	7,1	-0,3		6,8

Tap på utlån og garantier	Konsern			
	31.12.18	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbet. tidl. konstatert	31.12.19
Beløp i mnok				
Avsetning til tap amortisert kost bedriftsmarkedet	83,3	7,9	-7,4	83,8
Avsetning til tap amortisert kost personmarkedet	30,2	1,0		31,2
Avsetning til tap virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	7,1	-0,5		6,7
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	120,6	8,5	-7,4	121,7
Presentert som:				
Eiendeler : Avsetning til tap på utlån som reduksjon av eiendelen	106,9	7,7	-7,4	107,2
Gjeld: Avsetning til tap som økning av forpliktelsen	6,6	1,2		7,8
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	7,1	-0,5		6,7

I det følgende presenteres balanseført avsetning totalt for porteføljen som omfattes av nedskrivningsreglene etter IFRS 9.

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn.

Avstemmingsposter inkluderer:

- Bevegelser mellom trinn, hvilket forutsettes å skje før eventuell ny måling av tapsavsetning
- Nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye

innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår

- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden, uten at det er nedskrevet som følge av kredittap, inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetalinger, opptrekk eksisterende kreditt og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Konsern	30.06.20				30.06.19				31.12.19			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanseført tapsavsetning Beløp i mnok												
Inngående balanse	38,8	26,4	56,4	121,7	30,8	30,4	59,4	120,6	30,8	30,4	59,4	120,6
Overført til (fra) trinn 1	7,7	-6,6	-1,1	0	7,3	-6,6	-0,7	0	18,5	-10,5	-8,1	0
Overført til (fra) trinn 2	-1,1	2,0	-0,9	0	-1,0	2,0	-1,0	0	-1,5	2,7	-1,2	0
Overført til (fra) trinn 3	-0,8	-1,5	2,2	0	-0,1	-1,9	2,0	0	-0,2	-3,8	4,0	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	17,8	0,9	0,1	18,8	8,2	3,3	0,5	12,0	16,6	5,1	1,0	22,7
Netto økning/reduksjon i måling av tap	-4,3	12,3	23,3	31,3	-9,1	5,2	8,5	4,6	-18,2	8,6	9,9	0,4
Utlån som har blitt fraregnet	-5,7	-2,7	-1,4	-9,7	-3,8	-3,2	-2,8	-9,8	-7,3	-6,1	-4,4	-17,8
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)			-2,5	-2,5			-3,8	-3,8			-4,2	-4,3
Utgående balanse	52,4	30,9	76,3	159,6	32,2	29,3	62,0	123,5	38,8	26,4	56,4	121,7
herav bedriftsmarkedet	41,6	9,0	58,1	108,8	24,7	12,7	48,1	85,4	31,5	9,1	42,6	83,1
herav personmarkedet	10,8	21,9	18,2	50,8	7,6	16,6	13,9	38,1	7,3	17,3	13,9	38,5

Sensitivitetsanalyse tapsmodell

Modellen beregner nedskrivning på engasjementer for 3 ulike scenarier hvor sannsynligheten for at det enkelte scenariet inntreffer vektet. Basisscenario (forventet) for IFRS 9-beregningene bygger i hovedsak på referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og inneholder forventninger om makroøkonomiske faktorer som arbeidsledighet, BNP-vekst, rentenivå, boligpriser mv. En 10 %-poengs reduksjon i sannsynlighet for forventet scenariet og tilsvarende 10 %-poengs økning i sannsynlighet for

nedsidescenario resulterer i økte tapsavsetninger på ca 22 mnok, hvilket illustrerer sensitiviteten ved en moderat forverring i nasjonale og/eller regionale makroøkonomiske faktorer.

I forbindelse med koronasituasjonen har banken endret scenarievekten med 5 %-poengs reduksjon i sannsynlighet for forventetscenariet og tilsvarende 5 %-poengs økning i sannsynlighet for nedsidescenario. Anvendt vektning vektning på 75-15-10. Avsetningen har effekter som vist under.

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	BM	PM	Total
Beløp i mnok			
ECL i forventetscenariet	91,1	38,8	130,0
ECL i nedsidescenariet	220,1	127,9	347,9
ECL i oppsidescenariet	75,6	25,1	100,7
ECL med anvendt scenarievektning 75/15/10 %	108,9	50,8	159,6
ECL med alternativ scenarievektning 80/10/10 %	102,5	46,4	148,8
ECL med alternativ scenarievektning 70/20/10 %	115,4	55,3	170,6

Note 8 Finansielle derivater

Generell beskrivelse

Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater presentert som eiendeler og gjeld, samt nominelle verdier av kontraktsvolumet. Positiv markedsverdi av kontrakter blir presentert som eiendel, mens negativ markedsverdi blir presentert som gjeld. Kontraktsvolumet viser størrelsen av derivatene underliggende eiendeler og gjeld, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Derivatforretningene er knyttet til ordinær bankvirksomhet og gjennomføres for å redusere risiko knyttet til bankens likviditets-portefølje og bankens innlån i finansmarkedene og for å avdekke og redusere risiko relatert til kunderettede aktiviteter. Kun sikringer knyttet til bankens innlånsvirksomhet defineres som «virkelig verdisikring» i henhold til IFRS 9.

Virkelig verdisikring

Banken har gjennomført verdisikring av fastrente-innlån med en balanseverdi på 1.100 mnok. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom løpetid og fastrenten i sikringsobjektet og -forretningen. Banken utarbeider kvartalsvis dokumentasjon på at sikringsobjektet og -instrumentet er effektivt. Totalt er tre innlån sikringsbokført per 30.06.20.

Alle rentebytteavtalene er basert på observerbare markedspriser. Det er ikke utarbeidet tall for morbank da de er identiske med konserntallene.

Virkelig verdi sikring Beløp i mnok	Konsern		
	Q2 2020	Q2 2019	31.12.19
Netto resultatføring på sikringsinstrumentene	-70,9	-4,5	0,5
Netto resultatføring på sikringsobjektene	71,4	4,5	-0,5
Sum virkelig verdi sikringer	0,5	-0,0	-0,0
Akkumulert sikringsjusteringer på sikringsobjektene	73,4	-6,9	2,0

Konsern Beløp i mnok	30.06.20			30.06.19			31.12.19		
	Kontraks- sum	Virkelig verdi		Kontraks- sum	Virkelig verdi		Kontraks- sum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forplikt.		Eiendeler	Forplikt.		Eiendeler	Forplikt.
Rentebytteavtale - sikring av kunderelaterte avtaler til virkelig verdi over resultatet	1 608		67	1 642	18	13	1 833	11	5
Rentebytteavtale - sikring av rentepapirer	60		1	80		1	60		1
Rentebytteavtale - sikring av virkelig verdi av fastrenteinnlån	1 100	101		750	26		1 100	21	
Totalt renteinstrumenter	2 768	101	68	2 472	44	15	2 993	32	6

Note 9 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser når disse forfaller, eller erstatte innskudd når disse trekkes ut, med den konsekvens at konsernet misligholder forpliktelsene til å innfri innskudd og gi lån.

Bankens likviditetsrisiko avdekkes gjennom bankens likviditetsreserve/buffer. Hovedmålet for banken er å opprettholde bankens overlevelsessevne i en normalsituasjon, uten ekstern funding i 12 måneder. I tillegg skal banken overleve minimum 90 dager i en «stor stress» situasjon der man ikke har tilgang på

funding fra kapitalmarkedet. Banken har en daglig styring etter ovennevnte mål. I tillegg er det etablert en beredskapsplan for håndtering av likviditetskriser.

Gjenværende restløpetid på bankens langsiktige finansiering var ved utgangen av kvartalet på 2,7 (2,8) år.

LCR var 149 (128) % ved utgangen av kvartalet og gjennomsnittlig LCR var 158 (162) % per Q2 2020.

Note 10 Netto provisjons- og andre inntekter

Morbank			Beløp i mnok	Konsern		
2019	Q2 2019	Q2 2020		Q2 2020	Q2 2019	2019
			Renteinntekter			
16	6	6	Renter av utlån til kredittinstitusjoner til amortisert kost	6	6	16
292	134	158	Renter av utlån til kunder til amortisert kost	158	134	291
414	191	207	Renter av utlån til kunder til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	207	191	414
722	332	371	Sum renteinntekter effektiv rentes metode (amortisert kost)	370	331	721
47	23	24	Renter av utlån til kunder med fastrente	24	23	47
23	10	13	Renter av verdipapirer til virkelig verdi	13	10	23
70	33	37	Sum renteinntekter, øvrige	37	33	70
792	365	408	Sum renteinntekter	407	364	791
			Rentekostnader			
3	1	1	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	1	1	3
204	87	114	Renter på innskudd fra kunder	113	86	203
131	60	69	Renter på utstedte verdipapirer	69	60	131
9	4	4	Renter på ansvarlig lånekapital	4	4	9
13	6	6	Krisefonds - og sikringsfondsavgift	6	6	13
359	159	195	Sum rentekostnader	195	158	357
434	206	213	Netto renteinntekter	213	206	434

Note 11 Netto resultat fra finansielle investeringer

Morbank			Beløp i mnok	Konsern		
2019	Q2 2019	Q2 2020		Q2 2020	Q2 2019	2019
			Provisjonsinntekter			
4	2	2	Garantiprovisjon	2	2	4
9	5	5	Verdipapiromsetning og forvaltning	5	5	9
40	20	21	Forsikringstjenester	21	20	40
70	33	33	Betalingsformidling	33	33	70
			Provisjonsinntekter eiendomsmegling	17	16	32
12	5	7	Andre provisjonsinntekter	7	5	12
136	65	69	Sum provisjonsinntekt ekskl. kredittforetak	86	81	168
71	33	29	Provisjonsinntekter fra SB1 Boligkreditt ¹⁾	29	33	71
5	3	-0,1	Provisjonsinntekter fra SB1 Næringskreditt ¹⁾	-0,1	3	5
76	36	29	Sum provisjonsinntekt fra kredittforetak	29	36	76
212	100	98	Sum provisjonsinntekt	116	116	244
			Provisjonskostnader			
18	9	8	Betalingsformidling	8	9	18
1	0	1	Andre gebyrer og provisjonskostnader	1	0	1
19	9	9	Sum provisjonskostnader	9	9	19
193	91	89	Netto provisjonsinntekter	106	107	225
			Andre driftsinntekter			
3	1	2	Leieinntekter faste eiendommer	1	1	3
		7	Gevinst ved salg av eiendom	7		
			Andre inntekter eiendomsmegling	12	7	18
0,4	0,3	0,1	Andre driftsinntekter	0,1	0,3	0,4
3	2	9	Sum andre driftsinntekter	20	9	21
196	93	98	Netto provisjons- og andre inntekter	127	116	247

1) Banken mottar provisjonsinntekter for overførte lån og kreditter fra SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt inntil de er nedbetalt av lånekunden. Provisjonen beregnes hver måned av akkumulert saldo på overførte lån og kreditter, og provisjonssatsen er en andel av den margin som kredittforetakene har på sine lån og kreditter.

Note 12 Netto resultat fra finansielle investeringer

Morbank			Beløp i mnok	Konsern		
2019	Q2 2019	Q2 2020		Q2 2020	Q2 2019	2019
15	10	14	Utbytte fra aksjer	14	10	15
2	2	2	Utbytte fra datterselskap			
52	52	18	Utbytte/resultatandel fra FKV og TS	30	57	64
53	53	19	Netto resultat fra eierinteresser	30	57	64
-1,8	0,6	-1,6	Netto resultat fra obligasjoner og sertifikater	-1,6	0,6	-1,8
0,0	0,0	-0,5	Netto verdiendring på sikrede obligasjoner og derivater	-0,5	0,0	0,0
0,0	-0,4	-1,7	Netto verdiendring på sikrede fastrente utlån og derivater	-1,7	-0,4	0,0
0,0	-0,3	-2,3	Netto resultat fra finansielle derivater	-2,3	-0,3	0,0
0,3	0,1	0,1	Realiserte instrumenter vurdert til virkelig verdi	0,1	0,1	0,3
7,9	3,0	4,8	Verdiendring av instrumenter vurdert til virkelig verdi	4,8	3,0	7,9
8,2	3,1	4,9	Netto resultat fra aksjer, egenkapitalbevis og andeler	4,9	3,1	8,2
75	67	34	Sum netto resultat fra finansielle investeringer	45	71	86

Note 13 Klassifisering og måling av finansielle instrumenter

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre, se note 5.

Klassifisering av finansielle instrumenter

Tabellene under viser klassifisering av finansielle instrumenter i:

- Kategori 1** Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat
- Kategori 2** Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat, bestemt regnskapsført til virkelig verdi
- Kategori 3** Finansielle derivater som sikringsinstrumenter
- Kategori 4** Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost inkludert forpliktelse som er utpekt som sikringsobjekter

Finansielle instrumenter innregnet til amortisert kost (kategori 4)

Bankens utlån og innlån kan hovedsakelig ikke omsettes i et aktivt marked. Overføringer av blant annet innlån til en annen part vil kreve godkjenning fra den enkelte kunde. Bankens risikopåslag på utlånene endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kredittpåslag for disse utlånene er ikke endret. Samme margin ville blitt lagt til grunn for nye utlån på balansedagen.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, innskudd fra kredittinstitusjoner, ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon er vurdert til amortisert kost, og har etter bankens vurdering en rimelig tilnærming til virkelig verdi.

Konsern

30.06.20 Beløp i mnok	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Totalt
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				13	13
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				900	900
Netto utlån til og fordringer på kunder	14 114	1 591		8 887	24 592
Rentebærende verdipapirer	1 743				1 743
Finansielle derivater			101		101
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	846				846
Sum eiendeler	16 702	1 591	101	9 800	28 194
Gjeld					
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner				250	250
Innskudd fra og gjeld til kunder				18 014	18 014
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				6 296	6 296
Finansielle derivater	68				68
Ansvarlig lånekapital				250	250
Sum gjeld	68			24 811	24 880
30.06.19					
Beløp i mnok	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Totalt
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				27	27
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				883	883
Netto utlån til og fordringer på kunder	12 773	1 624		7 499	21 896
Rentebærende verdipapirer	1 219				1 219
Finansielle derivater			44		44
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	842				842
Sum eiendeler	14 834	1 624	44	8 410	24 912
Gjeld					
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner				150	150
Innskudd fra og gjeld til kunder				15 824	15 824
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				5 593	5 593
Finansielle derivater	15				15
Ansvarlig lånekapital				251	251
Sum gjeld	15			21 818	21 833
31.12.19					
Beløp i mnok	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Totalt
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				19	19
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				1 061	1 061
Netto utlån til og fordringer på kunder	13 269	1 732		7 634	22 635
Rentebærende verdipapirer	1 196				1 196
Finansielle derivater			32		32
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	840				840
Sum eiendeler	15 306	1 732	32	8 715	25 784
Gjeld					
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner				150	150
Innskudd fra og gjeld til kunder				16 088	16 088
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				6 058	6 058
Finansielle derivater	6				6
Ansvarlig lånekapital				251	251
Sum gjeld	6			22 547	22 553

Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter:

Nivå 1: Verdssettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder.

Nivå 2: Verdssettelse ved bruk av observerbare markedsdata.

Nivå 3: Verdssettelse på annen måte enn basert på observerbare markedsdata.

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre (se note 5).

Konsern	30.06.20				30.06.19				31.12.19			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Beløp i mnok												
Eiendeler												
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet												
-Fastrenteutlån			1 591	1 591			1 624	1 624			1 732	1 732
-Rentebærende verdipapirer		1 743		1 743	1 219			1 219	1 196			1 196
-Derivater		101		101	44			44	32			32
-Boliglån til virkelig verdi over OCI			14 114	14 114			12 773	12 773			13 269	13 269
-Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	47	17	782	846	47	14	782	842	49	15	777	840
Sum eiendeler til virkelig verdi	47	1 861	16 487	18 394	47	1 277	15 179	16 502	49	1 243	15 778	17 070
Forpliktelseser												
Finansielle forpliktelseser til virkelig verdi over resultatet												
-Derivater		68		68		15		15		6		6
Sum forpliktelseser til virkelig verdi		68		68		15		15		6		6

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige og disse prisene representerer faktiske og regelmessige markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked beregnes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument vurderes å være observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Dersom én eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå

3. Verdssettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 inkluderer:

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner (eiendeler og forpliktelseser) er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på en avkastningskurve sammensatt av observerbar rentekurve og en indikert kredittspread på utsteder fra Nordic Bond Pricing eller anerkjente meglerhus.
- Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en observerbar rentekurve med tillegg for et beregnet markeds påslag.
- Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir estimert basert på pålydende saldo og forventet tap.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

Verdiendringer på instrumenter i nivå 3	Fastrenteutlån	Boliglån til virkelig verdi over OCI	Aksjer, ek-bevis og andeler	Total
Beløp i mnok				
Balansført verdi 31.12.19	1 732	13 269	777	15 778
Netto gevinst/tap (-) gjennom året	65		5	70
Investeringer i perioden			1	1
Salg i perioden (til bokført verdi)			-1	-1
Netto volumendring i perioden	-207	844		638
Balansført verdi 30.06.20	1 591	14 114	782	16 487

Note 14 Andre eiendeler

Morbank			Beløp i mnok	Konsern		
31.12.19	30.06.19	30.06.20		30.06.20	30.06.19	31.12.19
			Kundefordringer	24	22	15
11	11	2	Opptjente ikke mottatte inntekter	1	9	11
6	1	2	Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	2	1	7
8	3	10	Annet	12	5	10
25	16	15	Sum andre eiendeler	39	38	42

Note 15 Innskudd fra kunder

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av innskudd fra døtre.

Disse tilhører sektor omsetning/drift eiendommer. Følgende innskudd fra døtre som er eliminert i konsern: 30.06.20: 30 mnok; 30.06.19: 39 mnok; 31.12.19: 32 mnok.

Beløp i mnok	Konsern		
	30.06.20	30.06.19	31.12.19
Innskudd fordelt på sektor og næring			
Primærnæringer	103	112	107
Bygg og anlegg	390	276	358
Varehandel, hotell og restaurant	544	394	436
Transport og kommunikasjon	219	241	208
Eiendomsdrift	1 135	1 049	933
Eiendomsdrift borettslag	201	182	205
Tjenesteytende næring	1 544	1 247	1 361
Finansiell og offentlig sektor	583	388	555
Øvrige næringer	253	334	324
Sum næring	4 973	4 223	4 487
Personmarked	13 041	11 601	11 601
Sum innskudd fra kunder	18 014	15 824	16 088

Note 16 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Finansielle innlån

	Konsern					
	30.06.20		30.06.19		31.12.19	
Beløp i mnok	Pålydende verdi	Bokført verdi	Pålydende verdi	Bokført verdi	Pålydende verdi	Bokført verdi
Lån fra kredittinstitusjoner herunder F-lån fra Norges Bank	250	250	150	150	150	150
Obligasjonsgjeld	6 183	6 296	5 550	5 593	6 015	6 058
Sum rentebærende verdipapirer	6 433	6 546	5 700	5 743	6 165	6 208
Gjennomsnittlig rente finansielle innlån	2,2 %		2,1 %		2,3 %	

Endring i finansielle innlån

	Konsern			
	30.06.20	Emittert/ utvidet i 2020	Forfalt/ innløst i 2020	31.12.19
Beløp i mnok				
Lån fra kredittinstitusjoner inkl. F-lån fra Norges Bank, nominell verdi	250	100		150
Obligasjonslån, nominell verdi	6 183	700	532	6 015
Påløpte renter	24			25
Verdijusteringer	89			18
Sum finansielle innlån, pålydende verdi	6 546	800	532	6 208

Det er ikke utarbeidet tall for morbank da de er identiske med konserntallene.

Note 17 Ansvarlig lånekapital

Tidsbegrenset ansvarlig obligasjonslån

	Konsern		
	30.06.20	30.06.19	31.12.19
Beløp i mnok			
FRN ansvarlig obligasjonslån 2016/2021 med innløsningsrett for utsteder	150	150	150
FRN ansvarlig obligasjonslån 2017/2022 med innløsningsrett for utsteder	50	50	50
FRN ansvarlig obligasjonslån 2018/2023 med innløsningsrett for utsteder	50	50	50
Påløpte renter	0,7	1,1	1,2
Verdijusteringer	-0,2	-0,3	-0,3
Sum ansvarlig lån, tidsbegrenset	250	251	251
Gjennomsnittlig rente ansvarlig lånekapital	3,4 %	3,3 %	3,5 %

Det er ikke utstedt nye ansvarlige lån i 2020. Det er ikke utarbeidet tall for morbank da de er identiske med konserntallene.

Note 18 Annen gjeld og forpliktelse

Morbank				Konsern		
31.12.19	30.06.19	30.06.20	Beløp i mnok	30.06.20	30.06.19	31.12.19
			Annen gjeld og forpliktelse			
8	7	10	Avsetning tap på garantier	10	7	8
25	24	13	Påløpte kostnader/mottatte, ikke opptjente inntekter	17	28	29
9	5	58	Leverandørgjeld	61	8	10
84	40	32	Betalbar skatt	34	41	86
24	21	24	Netto pensjonforpliktelse	24	21	24
4	4	3	Tidligere avsatte, ikke utbetalte gaver	3	4	4
10	26	25	Mellomværende kredittforetak	25	26	10
33	36	30	IFRS 16 Forpliktelse knyttet til leieavtaler	3	4	3
22	30	43	Annen gjeld	54	40	30
219	193	238	Sum annen gjeld og forpliktelse	231	179	204
			Andre forpliktelse			
1 667	1 821	2 060	Ubenyttede kreditter	2 060	1 821	1 667
308	321	339	Garantier	339	321	308
1 975	2 142	2 398	Sum andre forpliktelse	2 398	2 142	1 975
			Pantstillelse			
974	963	1 386	Verdipapirer	1 386	963	974
974	963	1 386	Sum pantstillelse	1 386	963	974

Pågående rettsvister

Banken er ikke involvert i rettsvister som innebærer avsetningsbehov for fremtidige forpliktelse.

Note 19 Egenkapitalbevisere og spredning av egenkapitalbevis

Det var 3.136 (3.737) egenkapitalsbevisere per 30.06.20.

	Antall	% av totalt antall ek-bevis
Sparebankstiftelsen Telemark Grenland	3 211 471	29,5 %
Sparebankstiftelsen Telemark Holla og Lunde	3 016 665	27,7 %
VPF EIKA EGENKAPITALBEVIS	459 191	4,2 %
Morgan Stanley & Co. Int. Plc.	306 465	2,8 %
DnB NOR Bank ASA	193 000	1,8 %
SKOGEN INVESTERING AS	139 230	1,3 %
SKATTUM INVEST AS	132 276	1,2 %
BABORD AS	118 378	1,1 %
BKK PENSJONSKASSE	100 000	0,9 %
PENSJONSORDNINGEN	70 000	0,6 %
CATILINA INVEST AS	67 559	0,6 %
MELESIO INVEST AS	65 709	0,6 %
FOR FUTURE INVEST AS	60 000	0,6 %
VERDIPAPIRFONDET SR-BANK UTBYTTE	53 851	0,5 %
J.P. Morgan Bank Luxembourg S.A.	52 024	0,5 %
EWS STIFTELSEN	50 875	0,5 %
SPAREBANK 1 BV	50 351	0,5 %
DONATUS AS	47 210	0,4 %
PARETO INVEST AS	43 859	0,4 %
BRATSBERG BRYGGE INVEST AS	40 770	0,4 %
Sum 20 største	8 278 884	76,0 %
Øvrige egenkapitalbevisere	2 619 746	24,0 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	10 898 630	100,0 %

Egenkapitalbevisbrøk Beløp i mnok	Morbank		
	30.06.20	30.06.19	31.12.19
Eierandelskapital	1 090	1 090	1 090
Overkursfond	98	98	98
Utjevningsfond eksl utbytte og annen egenkapital	333	245	311
Sum egenkapitalbeviserens kapital	1 521	1 434	1 499
Sparebankens fond eksl gaver og annen egenkapital	1 643	1 490	1 643
Sum samfunnsleid kapital	1 643	1 490	1 643
Egenkapital eksl utbytte, gaver, hybridkapital og annen egenkapital	3 164	2 924	3 142
Eierandelsbrøk etter utbytte og gaver	48,1 %	49,0 %	47,7 %

Note 20 Hendelser etter balansedagen

Situasjonen med Koronapandemien har medført at banken har iverksatt en rekke ekstraordinære tiltak. Utlånsrentene er i hovedsak redusert med inntil 1,25 %-poeng. Bankens lånekunder, både privat- og bedriftskunder, med likviditetsproblemer har i hovedsak bli innvilget 3 måneders avdragsfrihet. Bankens kan i tillegg gi statsgarantert likviditetslån eller andre likviditetsfasiliteter til bedriftskunder, og har tett og løpende dialog med denne kundegruppen.

Per 30. juni var det i Sparebanken Telemark for Bedriftsmarkedet innvilget avdragsfrihet på ca 200 lån med utlånsvolum i

størrelsesorden ca 25 mnok. I tillegg har banken fått innvilget en ramme på 190,6 mnok til statsgaranterte lån. Per utgangen av første halvår har 25 av bankens bedriftskunder fått innvilget statsgaranterte lån for ca 40 mnok.

For Personmarked var det innvilget avdragsutsettelse for ca 1.500 kunder med utlånsvolum på ca 12 mnok.

Det var ved utgangen av juli ingen vesentlig økning i konkurser og mislighold siden balansedato.

Erklæring fra styret og administrerende banksjef

Vi bekrefter at bankens regnskap for perioden 1. januar til 30. juni 2020 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at regnskapet gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på regnskapet og de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer banken står overfor i neste regnskapsperiode.

Styret i Sparebanken Telemark

Porsgrunn, 11. august 2020

Anne Berg Behring
Styrets leder

Per Wold

Morten C. Christoffersen

Hans Kristian Lahus

Anja K. Hjelseth

Jan Erling Nilsen

Jan Berge

May Britt B. Boye

Per Halvorsen
Adm. banksjef

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Melkevegen 13, NO-3919 Porsgrunn
Postboks 64, NO-3901 Porsgrunn

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 35 55 96 20
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

Til styret

Uttalelse om forenklet revisorkontroll av delårsregnskap

Innledning

Vi har foretatt en forenklet revisorkontroll av vedlagte balanse for Sparebanken Telemark pr. 30. juni 2020 og tilhørende resultatregnskap og oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling perioden 01.01.2020 - 30.06.2020. Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen og fremstillingen av delårsregnskapet i samsvar med IAS 34. Vår oppgave er å avgi en uttalelse om delårsregnskapet basert på vår forenklete revisorkontroll.

Omfanget av den forenklete revisorkontrollen

Vi har utført vår forenklete revisorkontroll i samsvar med internasjonal standard for forenklet revisorkontroll 2410 "Forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap, utført av foretakets valgte revisor". En forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap består i å rette forespørsler, primært til personer med ansvar for økonomi og regnskap, og å gjennomføre analytiske og andre kontrollhandlinger. En forenklet revisorkontroll har et betydelig mindre omfang enn en revisjon utført i samsvar med International Standards on Auditing, og gjør oss følgelig ikke i stand til å oppnå sikkerhet for at vi er blitt oppmerksomme på alle vesentlige forhold som kunne ha blitt avdekket i en revisjon. Vi avgir derfor ikke revisjonsberetning.

Konklusjon

Vi har ved vår forenklete revisorkontroll ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at det vedlagte delårsregnskapet i det alt vesentlige ikke er utarbeidet i samsvar med IAS 34.

Porsgrunn, 11. august 2020

ERNST & YOUNG AS

Odd Knustad
statsautorisert revisor

Organisasjonsnummer: 937 891 334
Telefon: 915 02610

post@sb1telemark.no
sb1telemark.no

Postboks 188, 3901 Porsgrunn

Storgata 117, 3921 Porsgrunn